

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:	پایلوخ بنگ حبیب الله
لیکونکی:	پوهنمل محمود نظری
کمپوټر اوډونکی:	یما نظری
چاپ شمیر:	۱۰۰۰:
خپړندوی:	کراچی مطبعه
چاپ نیټه:	۱۳۸۴:

Ketabton.com

ليکونکی: پوهنمل محمود نظری

د کتاب نوم: پایلوخ بنگ حبیب الله

په دې ټولگه کې:

دا کتاب خپل محترم پلار الحاج دوکتور محمد امین نظری
ته اهدا کوم

مننه

د محترم استاد پوهاند دوکتور مجاور احمد زیار، محترم عبدالواحد نظری او محترم عبیدالله محک چې دا کتاب یې کتلی، تصحیح کړی او گتوری مشورې یې را کړی یو جهان مننه کوم او کورودانی ورته وایم.

همداسې د پایلوچانو د کیسو په راتولولو کې د محترم امیرجان، محترم علی احمد، الحاج محمد کریم، محترم بصیر احمد او نور هغه کسانو چې زما یې نومونه هیر شوی دی کورودانی وایم او د زړه له کومې مننه ځینی کوم د دیزاین، ترتیب او طرح په برخه کې د محترم یما نظری او په چاپولو کې د محترم مسعود د هلو ځلو څخه مننه کوم او په ژوند کې لا بری ورته غواړم

په درناوی

پوهنمل محمود نظری

په دې ټولگه کې:

- له طنزه تر داستانہ-----۶
- سریزه-----۱۳
- پایلوخ بنگ حبیب الله-----۵۱
- غرغره-----۵۶
- یوه لپه خاوره-----۷۰
- د کور هديره-----۷۷
- غاو-----۸۵
- مرور-----۹۸
- غچ-----۱۱۲
- غولبدلی-----۱۲۳

له طنزه تر داستانه

داخل مې مخې ته د محمود نظري يوه داستاني ټولگه پرته ده. يو کال له مخه مې پردرېمه طنزیه ټولگه همداسې يو څو کرښې ورکښلې وې او په هغه کې مې دغه هڅاند لیکوال تر هر (Satirist & Homourit) څه مخکې د يوه طنز او مزاح کښونکي (لیکوال په توگه

Homourit)

خپلو مينه والو ته وروپيژندلی وو او هغه په پښتو کې د دغوادبي ځيلونو (

Literary genres) له گوتو شمير

نوبتگرو قلموالو شميرلی وو، خود دې داستاني ټولگې له وړاندېني سره يې را زياته کړه چې سپری خو پر هغه دوه ځيلونو بسيا نه دی پاتی او درېيم دپته يې قلم راغځولی او خپله وړتيا او نوبتيا پکې ازمايي.

رښتيا هم يوه داسې هڅاند لیکوال ته چې خپل زېږند خوب او وړتيا يې لومړی په طنز و

مزاح کې پر کار اچولې او په پوره برياليتوب يې له توغه راوتلی هم دی کوم ناشونی کار نه

برېښی چې کيسې وليکي او ورسره ورسره کيسې وگتي

کوم از مېښت او نوبت يې چې په هغو ډگرو کې په برخه شوی، په دغه څه نا څه ورته ډگر کې

هم په برخه کېدای شي او هغه دا چې د خندا او موسکا د توکو په کمونې سره ورته

سوچو او سوژو ته په اسانه داستاني بڼه او وکرو رښلاي شي، تر دا منح ورته نه کرکتر

رغاونه کومه ستونزه لری او نه انځورونه، غوټه اچونه-پرانېستنه، نه کرکېچ او

تلوسه، پيلونه او پایته رسونه.

خو په سر چپه توگه په يوه هر داستاني لیکونکي ته دومره اسانه نه وی چې خپل داستان ته

طنز و مزاح وکر(هويت) وروښي او خپل از مېښتونه او نوبتونه ورو لېږدوي. مگر نظری په

دغه لومړنۍ ټولگه راوښووله چې ځان را باندي د غبرگو، په بله وينا دروگونو ادبي

ژانرونو لیکوال او بيا بريالی لیکوال را پېژني او پوره باوردی چې که دغه درې سره ځيلونه

همداسې همزمان او اوږه پراوږه پر مخ يوسي او ورسره ورسره دیوی کره پښتو خيال نور هم

تینگ و ساتي، بې له کوم ارنګ بړنګه به په دغه اړه پرله پسې بری او بریاوې د قلم د نیلي سوې ورنسکل کړي او پردی سربېره سربېره د خپلې مورنۍ ژبې او ټولني په وړاندې خپله پاتې ژمندويي او استازندويي (تعهد و رسالت) پر ځای کاندې.

د پایلوڅ بنگ حبیب الله دغه داستاني ټولګه يې چې تر درې ګونو طنزیه او مزاحیه ټولګو (د څوکۍ خوند، سر خلاص که! او انساني سرکس) را وروسته يې چاپ و خپراوي ته سپاري تر هر څه له مخه د دې نوبت پر بنسټ ارزول کېږي چې د رومبني پښتو لیکوال په توګه يې په همدغه نامه لومړی داستان د خپلې سیمې یو له پامه لویدلی ټولنیز پور (قشر) رانغاړي او په خورار یا لیستیګ ډول يې شننه او انځورنه کوي. بنگ حبیب الله يې د مرکزی کرکتر په توګه د ټولو هغه انساني کړنو بڼېګنو، ځانګړنو دودونو او دویونو (قوانینو) رانغښتونکی را پېژنی چې له پېړیو راهسې يې په پایلوڅانو اړه درلودلې او څارتیا او نومورتیا يې پرې موندلې ده.

بناغلي نظري په دغه برخه کې نه یوازې د یوه کندهاری په توګه له خپلو سیده لیدنو کتنو او نورو ماویلو-تاویلو ګټه اخیستې، بلکې د تاریخ پانې يې هم ورپسې اړولې را اړولې او او د بهرینو ګرځندویانو او څېړندویانو اړوندو اخځونو ته يې هم مخه کړې، لکه څنګه يې چې په خپله لنډه سرپزه کې ورباندې رڼا اچولې ده.

داسې اټکل کېږي چې کندهاری پایلوڅان له اړه د هغو خراساني، یا په بله وینا، سیستاني «عیارانو» له پاتېشونو څخه وی چې په سیستان کې يې د یعقوب لیث صفاري په مشرۍ پر ۲۵۳ کال د یوه افغانی دولت بنسټ اېښی وو او ظفر کاکا خیل په وینا يې پوځي اډانه کې پښتو پوره برخه درلوده. «عیار» هم د «ای یار» عربي بڼه انګېرل شوی چې پښتو اندول «ای مل-اېمل» کېدای شی.

دا بېله خبره ده چې د چا خبره نن سبا «به جتانو کې هم نور څوک آرو اصیل پاتې نه دی» او ان به مسلمانانو کې هم نور څوک سم و سهی نه لېدل کېږي او هغه آرو رښتیني اسلامي خویونه

او سپېڅلي کره وړه ترې بنسټپالو لوتلي او تروښلي دي ، دغه راز هغه څه چې زموږ نوبتگر داستان لیکونکی د خپل پایلوخ اتل په شننه او ستاینه کې کښلي او انځورلي دي ، له بنایسته ډیر مهاله نور د تاریخ یوه برخه گرځیدلې او په هیڅ یوه او سني پایلوخ کې یې څرک نه لگي. یوازې او یوازې یې هماغه منفي او ناټولیز اړخونه خوندي پاتې دي. که پخوا یې له بدایانو را شوکولې او پر بېوزلانو ته یې ورو بښلې او س یې له بېوزلانو را شوکوي او خپل ځانگړی درد پرې درملوی. دا یې نن د بدگنواو بېلاریو یوه وړه بېلگه گڼل کېږي چې یو خوارکی گاد یوان نیمه شپه د ښار له چوکه یې تر «سرپوزی» پورې ډگادگ وځغوي او چې بیا ترې په مات مخ د کرایې غوښتنه کوي په غبرگون کې یې څو مرد کې وردالی کوي او مړی یې له اس سره هملته لېوانو ته پریري. په هره توگه د لیکوال همدغه غځېدلی لنډ داستان رښتیا هم د دی جوگه دی چې خپله توگه پرې ونوموي او ما هم د یوه شهکار په توگه د خپلې دغې لنډې ارزونې بېلگه وگرځوله او نوری داستاني بېلگې یې ورهښو کره کتونکیو او ارزوونکیو ته پریرم گوندی گران نظری هم دغه یو څو کرښې د دیوې دوستانه پیرزوینې په توگه په ډیر څه وشمېری.

د پوهنمل محمود نظری د لا ډیر از مېښتونو او نوبتونو به هیله

پوهاند دوکتور م. ا. زیار

اکسفورد - جولای ۲۰۰۴

سرليزه

د بنگ حبيب الله كيسه داد داسو ناميانو او کلکو خلکو کيسه ده چي په ټوله نړۍ کي يې په کلکوالي او غيرت کي خا تر اوسه نه سيال او نه بېلگه ليدلې يا اور بدلې ده. دلته د يوه بهرني ژورنالېست د خپرنې پايله په لنډه توگه ليکم:

جروان دايک امريکايي ژورنالېست (په افغانستان کي څه تيريری؟) کتاب کي د پایلو خانو په هکله داسې کښلې دي:

ډير کلونه وړاندي چي کله ايرانيانو پر دغه هيواد يرغل وکړ او دغلته يې ډيرزيات جنايتونه پيل کړل، خلکو لومړی نه شوله کولای چي د هغوی په وړاندي را ولاړ شي خو وروسته يو شمير ځوانان را پيدا شول او په خپلو کي يې تړون سره وکړ چي د دغو پرديو يرغلگرو په وړاندي مبارزې ته را ولاړ شي او خپل مال او هيواد نه دفاع وکړي، ددې لپاره چي خپلو غليمانو ته خپل واک ښه څرگند کړي، به لوڅو پښو به يې تگ راتگ کاوه، دغه کار يې د غليم په وړاندي د مقاومت او سر سختۍ نښه وه، پردې سربيره يې به لوڅو پښو منډې وهلاې شوې او کولای يې شول چي په ځانگړې توگه د شپې له خوا بېله غره غوره پر غليم برید وکړي. هغه وخت په دې سيمه کې پارسي ژبه هم دود وه نو ځکه خو پارسيانو دوی پای لوچ (پالوچ) وبلله.

دغه پایلو خان د دی هيواد تاريخي اتلان او د بې وزلو او بې برخو خلکو پلويان وه. هغه وخت چي احمد شاه بابا واکمني ته ورسيد (د درانيانو واکمني دوه سوه کاله په افغانستان کي وچليده) احمد شاه بابا د پایلو خانو ډيرزيات درناوی وکړ، د هغوي د درناوي لپاره يې د جشن او بنادۍ په توگه يوه ځانگړې ورځ وټاکله او هغوی يې ښه او رښتيني خلک وبلل. هغه دغه خلک د شاه مقصود په نامه په يوه سېمه کي استوگن کړل چي اوس د کندهار په شمال کي د ډيرو ښو سېمو څخه ده.

پایلو خان يو ځانگړی يونيفورم لری، پراخ او اوږد شين رنگه کميس او پرتوگ اغوندي د جامو د گنډولو لپاره يې څه ناڅه پېنځلس متره ټوټه پکار ده، شين ويره توره لونگی تړي،

پتو یې تل پر ولو پروت وي، چاره، د هوسۍ بنکر، خردوم (یوه متره رسۍ چې یوې خوا ته یې یوه پوټه و سپنه تړل شوی وی) له ځانه سره گرځوي. که څوک و غواړي د پایلو خانو به ډله کې شامل شی په لومړي سر کې باید د هغه پېژندگلوی وشي تر هغه وروسته از مېنست پرې کېږي چې ورتیا یې لری او که نه؟ دغه غوراوی (انتخاب) زیاتره د ځوانی په وخت کې تر سره کېږي. او گوری چې د اور په وړاندې څومره ټینگار کولای شی؟ هغه باید خپلې پښې او لاسونه اور ته ونیسي او د اور ټوله تودوخه وزغمی. وروسته باید شپږ میاشتي یا یو کال زغم وکړي چې کره وږه او خبرې یې وارزول شی، بیا یې ژوند جگړې (مبارزې) عملی ډگرته راڅکوي. که ټپي شو باید چاته فریاد، پلپوت (شکایت) ونه کړي. د ټولو په پای کې وروستې ازموینې ته ور بلل کېږي. وروستې ازموینه داده چې په یوه ځانگړې شپه کې د یو شمېر کسانو په وړاندې باید ځان لوخ کړي یانې بې پرتوگه خپل ټول کالي وباسي، د ملا پر تخته یې د اور سکروتې اچول کېږي او په دغه مهال کې باید چرس وڅکوي. پایلو خانو ته د چرس څکول ارزښت لری هغوی چرسو ته (بوټۍ) وایي د هغو به عقیده چرس انسان خدای (ج) ته نږدی کوی او له گناه څخه یې ژغوري. پایلو خان دینپاله خلک دی دغه گردا زمینستونه د جسماني ټینگار د پیدا کېدو لپاره او چرس څکول د رواني از مېنست نښه گڼي. مخامخ او تن په تن جگړه د پایلو خانو لپاره اړین بلل کېږي. که څوک کوم پایلوخ ته سپکاوی وکړي و پایلوخ هغه زور از ماینې ته وربلي، ان که کوم څو که هسي په یوه اشاره هم و غواړي د یوه پایلوخ سپکاوی وکړي د پایلوخ لپاره تن په تن جگړه لازمېږي. پایلو خان خپل پت ټینگ او خوندي ساتی او نه غواړي چې د هغوی په کورني ویاړ کې د سپکاوی داغ پیدا شی که د یوې داسې ننگونې (چلنج) سره مخامخ شی سمدلاسه مخامخ لوري مخامخ جگړې ته وربلي. بیا نو دغه دواړه د یو نا څرگند لوري ته روانیږي دغه مهال د دغې موضوع په اړه چې د دوی په منځ کې پېښه شوی ده هیڅ چاته څه نه وایي کله چې هغه ځانگړې ځای ته ورسیدل. دواړه ځانونه لوڅوی او له پرتوگونو پرته خپلې نوري جامې باسي، بیا نو د سپکاوي والا له لوري برید پیل کېږي هغه څوک چې بريالی شو هغه بل را پر شا کوی یو خوندي ځای ته یې رسوی او ټپونه یې ورپټي او ټکوروی له دې پېښې څخه

بايد هيڅوک خبر نه شي او هيڅ لوری حق نه لری چي شکایت وکړی دا د پایلو خانو د رسمونو او ادا بویو برخه ده. هغوی له احساسه ډک خلک دی او ورسره ورسره خدای پاله هم دی پایلو خان هیڅکله بنځو ته نه گوری که کومه بنځه هغه ته نږدی شي هغه ځینی سترگې پټوی او خپله لاره بدلوی او یا لکه مجسمې په څیرې حرکته درېږی. دا وه د پایلو خانو یوه لنډه پېژنده.

زما په اند د پایلو خانو لړی د بنگ حبيب الله له وروسته ختمه شوی ده محلی خلک اوس هم د دې خلکو په کیسو ویاری شاعرانو شعرونه پر جوړ کړی دی او هر هغه ټینگ ځوان ته چې د بنو صفتونو خاوند وی ته د پایلوخ لقب ورکوی گر چي هغه پالوخ هم نه وی. اوس دی نوم خپل کره توب له لاسه ورکړی دی ځکه به وروستیو کې ډیر غلو، لوټمارو، قاتلانو، او لوچکانو د خپل بدو او کرغېړنو کړو وړو د پټولو په خاطر ځانونه پایلو خان بللی دی او د وخت حکمروانانو هم د امنیت په خاطر د دې نوم پسې بد تبلیغات کړی.

په دې ټولگه کې ټول اته داستانونه راغلی دی چي لومړی کیسه یې د پایلوخ بنگ حبيب الله ده چي همدا ټولگه هم په دې نوم نومول شوی ده چي دا د یوه رښتینی پایلوخ کیسه ده. د کندهار د پایلو خان غیرت او ټینگوالی نه په عیارانو د خراسان او نه د کابل په کاکه گانو او نه هم د نړی په نورو برخو کې چالیدلې او نه هم چا اوریدلې دی او د دې ټولگې نوري کیسې لکه غرغره هم د یو داسې توریالی نیمه سمبولکه کیسه ده چي خلکو ته تور مخې دی د یوه واقعیت د سپړلو په هکله د وطن دوستی یوه رښتینی کیسه ده، یوه لپه خاوره یوه سمبولکه کیسه ده چي د وطن مور خپلو اولادو ته چي هیواد یې هیر کړی وی د وطن د خاوری د بوی یاد ورکوی د کور هدیره او غاو پر خوارو او بې وزلو خلکو باندی د بهرنیو او کورنیو زورواکانو د ظلم دوی بیلگې دی غچ هم د زور یوه بله کیسه دی او مرور بیا د خپله بخته نه زما او ستانه د یوه مرور کیسه ده چي ولی انسان ورته د انسان په سترگو نه گوری او مهاجر بیا د غربت یوه سمبولکه کیسه ده، امید چي د دې ټولگې کیسې مو خونبې او د قبول وړ وگرځی

پایلوخ بنگ حبیب الله

تکنده غرمه وه دوه کلیوال هلکان د شپیشتو پر بار خرو سپاره د مامتی خخه کور ته رهی وه
د مصری یو فری یی یو او دوپم فرد یی بل داسې کوی:

احمد اخوندزاده چي یوه ډبره وه د غره
نامي چپک لالودی چي اقرار نه کوی
فیض الله د منارې چي اوس لا بندی دی
یو امین جان بل داود جان د ناخونی دی
تور بنا د بنکا پوردروازی عجبه نامی دی
د گوش خانی شاماد نامی په هره لاره
سردار نورزی بیا خومره غبنتلی ازلي دی
به صفت ارزی دا نینی مشهور سړی دی
دا نور ماد بیا بیشکه توریالی دی
بل کلاچه کي حسام الدین قصاب په نام دی
د کانی کلک د ده خواجې رمضان دی
د سرپوزی عبدالاحد عجب جنگی دی
عبدالله د پیرپایمال خورا نامی دی
غوټو کا کر د دغه بنار عجب زمري دی

....

دې ناروزه ډیر لیری بوتلم خورا لیری او بې اختیاره زما له خولې هم ووته:
احمد اخوندزاده چي یوه ډبره وه د غره
نامي چپک لالودی چي اقرار نه کوی

د سهار وږمې د شاه آغا د نغارو انگازې آن د ارغنداب تر شنو باغو رسولي چي په اورېدو به يې نازک پوستو انارو و خندل او ځينو به لاله شوق او سوزه خپل گريوان خيري کړ او دوه څاڅکي وينه به يې توي کړه. د باغونو تر منځ په تنگو کې وږو لارو کي به پر بودگانو سپرو او پلو ، سپين ږيرو ، ځوانانو ، تور سرو او کوشنيانو به پښې لا چابکي کړې د ايخ ايخ ، هي هي ... ږغونه ، دورې ، دربي او او اوزونه به لوړ شول تا به ويل لکه چي نغارې وايي:

...ژر کوه. ژر کوه ، هله ژر شه

چا به سپين سرې بودي په خره ترلي وه. چا تلک او نيمڅي پر شا او د چا کوشني غوټه تر ملا ، د چا ناروغ پر شا او چا د دروږ له بڼکرو نيولي او د زيارت خوا ته يې کشوي. د چا پسې به په دوږو ککړ ، لوڅي پښې کوشنيان روان وه په کوشنيانو به د زيارت د شنو گونږو په ليدو له خوشالي چيغې گډي شوې او په ځغاستا ځغاستا کي به تيت او پرک شوله خود خپلو مشرانو په نارو به چي يې ويل:

هلکو لاسونه سره ورکړي !

نو سره به يو ځای شوله او لاسونه به يې سره ونيوله.

... هلته پير ملنگ کچکول پر سر نيولي په يوه پښه خرخېدي اوږدو غوږو څنډو يې سترگې ورپټې کړې وې او سپينه اوږده ږيره يې له چرخېدو سره باد تار تار کوله د ملنگ له خولې نه چي ږغ يې ناست وی د الله الله سندر په سختی سره راوتله ان د شاه مقصودي اميل د ډبرو کړيچي به سمه د موسيقي نغمه ورسره ږغوله. څلور و خواو ته يې چارزانو ناستو ځوانانو کړي (حلقه) جوړه کړې وه او د الله الله په ويلو يې سرونه کښته پورته غورځوله ، يو نيم به لا له ډيري جذبې اوږد اوږد وغږيد او له خولې به يې ځگونه راغلل.

ځکه گونه وه هرې خوا ته د دعاگانو درودونه ، د واويلاو نارې ، د دردونو زگيروي ، د کوشنيانو ژړا وی او ځغاستی ، د دروږو ږمباری ، د بودگانو شيشنی او هنگا د نهيليو اسويلو د الله الله نارو....

ټوله فضا ډکه کړې وه . شور ماشوروو . څوک ناست وه چا رنگه ټوکران پر شناختو تړل ، چا په پټه خوله او سترگو د دعا لاسونه آسمان ته لپه کړې وه څوک پراته وه او خوب يې پوره کاوه ، څوک نغارو ته ولاړ وه او ځينو نورو بيا له زارت وروسته مېلې ته روان وه .

لږها خواته د زیارت تر شا د غره په پراخه لمن کې د درختو تر سایې لاندې د اوبو د شری ته نږدې سرې جوزجاني غالی اواری وې چې څلورو خواته یې د صوفی چیت کوربچې او بالبنستان پراته وه په منځ کې یې د ناوی په شان په مریو سینگار شوی غټ چلم چې خدای دی مې غاړه نه بندوی سرخانه یې پاو- نیم پاو په وار تمباکو نیول او شنه او زرغونه زومبکان یې پر څړیده او څنگ ته یې په هیندارو سینگار شوی د تمبکو جعبه پرته وه، د غالیو تر څنگ یو څو تنه ځوانان ناست او ولاړ وه او داسې ایسیده چې چاته سترگې په لاردی. مېله وه هری خواته ځوانان راټول شوی وه، بندارونه وه او خپلې خوږې او ترخې سره کولی کتوی باندې وې او د انارو او انگورو کوارچې هره خواته پرته وې، ځینو بیا پسونه الویل او کبابول او د چایو توری چایجوشی او سماوارونه د اور له زوره ایشیدی، ملک اتاوالله چې چارخول یې له لیری بنکارېده له خپلو نوکرانو سره لاره څارله. د کوم یوه په لیدو لږ وارختا شو او خپلو نوکرانو ته یې وویل:

هغه دی راغله!

نوکرانو ژر خپلې لنگوتې سمی کړې او لاس په نامه هرکلی ته ودرېدل، یو ځوان چې اوږده ترخیصی کمیس څخه یې د پښې بوجولکې بڼې لیدل کېدې، د اوږدې صدری له پرسیدلی جیب څخه یې د نسوارو کډو چې تل یې د شا بازار د بابک نسوارو خرڅونکی له شاتېل څخه ډکاوه، له لیری بنکارېده، شپږه یې یوی خوا او سیلاوه یې بلې خواته له کمیسه لاندې تر ملا څړیده، په یوه لاس یې د کمیس لمن د عادت له مخې مروړلې نیولې وه او بل لاس یې لکه ښه روزل شوی اولدار په زوره کښته پورته غورځاوه، د توری لنگوتی شمله یې تر بوجولکو رسیدله او خپله هم د شملې خواته کور کورټی تا به ویل گواکې د شملې وزن یې سرد پخواته کور کړی دی او یا غواړی و گوری چې شمله یې څنگه پر مخکه کښیږی. په داسې حال کې چې چارآشه موچنې یې په پښو، خامکی پتو ورپسی څکېده راوړسید، له سلام او روغې وروسته لکه د تل په شان په د و و گوتو کیناست. په داسې حال کې چې خپله اوږده لمن یې پر څنگونو راکښله د سترگو له کونجو یې ناست میلمانه یو وار بیا تر سترگو تیر کړل. ددی نری، ښایسته او غنم رنگ ځوان په لیدو سره چې غټو سرو سترگو او گڼو

بریتو یې خیرې ته خاص هیبت او جذب ورکړی وو د نوکراو نو تر منځ پوښتنې او کونگوسې پیدا شوی. ملک ورو هغو ته وویل: دا بنگ حبيب الله دی.

کپه نظر ماد چي غټی لنگوتې یې لکه سایبان پر مخ سایه کړی وه پر آس سپور له دوو پایانو سره راوړسید، چي د کرک کڅوړه یې په لاس او خردوم یې تر ملا تړلی وو، له آسه راکښته شو، آس یې د ملک نوکرانو ونيوی له سلامه او روغېرو وروسته پر دوو گوتو کیناست او لمن یې لکه نورو پرزنگونو راکش کړه.

په هم دې ډول شین کریم هم پله کش راغی د بوټو د ایستلو د ځای سره ودرید، خاورې یې په پښو وشدلې، اسمان ته یې وکتل او په خپله خاصه لهجه یې وویل: شین یم شین آسمانه!

دی هم له سلام او روغېرو وروسته کیناست. گود گود، گوډ عبدالاحد چي ډیرو ټپو له کبله خلاص خلاص تی هم راوړسید او تر سلام او روغېرو وروسته کیناست. تا به ویل دا ټوله دا یوه ټولگی هم صنفیان دی. پوځی صالح ماد چي د لنگوتې شمله یې ورپسې څکېده او یو ښکلی ځوان حاضر باش ورپسې وو. تبرزین یې تر ملا تړلی وو کور کور راوړسید همداسې خښته خدای رام، احمد اخندزاده....

یو د بل پسې راوړسیدل. دوه تنه نوکرانو د چلم په ډکولو اخته وه د ملک شاو خوا د ځوانانو چي هغوی هم د غښتلتوب دعوا کوله ناست وه خو نورو د هغه هلکان گڼل ځکه ازمايل شوی نه وه د ملک د خولې وه او تل د ملک پسې وه د نورو پسې روان ځان ته غښتلی نشوای ویلای نو ځکه د هغو پر خبرو او کړو وړو د نورو خندا راتلله. په دی وخت کي دوه پخوانی نامیان غوثو او نینی فقیر چي سپني ږیرې او لوڅي پښې وه راوړسیدل. غوثو د یخی کولنگ د نینی پیش قبضه تر لمن لاندی تړلې وه د مجلس یارانو چي تراوسه چا ته نه وه دریدلی د دغه دوو غښتلو نامیانو د هر کلي لپاره ودریدل. دوی سپین ږیرو، سیدانو او علماو ته زیات احترام درلوده دا د زمریانو په شان غښتلی نامیان چي په زرو لښتو او سلو چرو به یې د خولی آخ نه و ته او نه یې تر ځان بل باتور لیده نن یو ځای را ټول شوی وه هر یو یې د وسپنی یوه کلا د ډبرو یو غرد ځنگله یو زمري اود میړانې یو پهلوان او

د غیرت بې تاجه باچاهان وه. نن د میرو او نه میرو، د ټینگو او سستو د نامیانو او بگیلانو د زمریانو او چغالانو تر منځ د سیالی او امتحان میدان وو. نو ځکه ټول چوپ وه او سترگې له کونجو بې میدان او یاران څارل د مېلې ډیرو ځوانانو دا باتوران پېژندل نو هره شېبه یې په سا نیولی توگه د یوې پېښې انتظار کاوه دادو چې ځان یې نامی باله او د ملک نوکرو و ملک غوښتل دی په نورو نامیانو وپیژنی نو ډک شوی چلم ته د سکروټې دراوړلو لپاره له ځایه پورته شو، ناستو کسانو دی څاری چې دی بیا څه کوی؟

د ادو هم لکه دا نور کوږ کوږ له اوږدې شملې سره د اور خواته ورغی او هلته یې د اتشگیر پر ځای په گوتو سره سکروټه واخېستله د نامیانو و مجلس و مستی ځینی کېده او وینه یې په جوش راغلی وه په داسې حال کې چې سکروټه یې په لاس کې لکه بوجلې چې ښکېلې ښوروله، او په غروره یې خندل کوږ کوږ د چلم خواته خرامان خرامان روان شو د ملک خوله نه تولیدې او نور نوکرانو یې له خوشالی په کالو کې نه ځایده او نه پوهېده څه وکړی؟؟!

څه چل و شو چې سکروټه یې له لاسه ولویده لاس یې وسو؟ که تر تاثیر لاندی راغی؟ یا نظر شو؟ یا یې هم پام نه وو؟ خودا کار په داسې یو محفل کې د زغم وړ نه وو تر اوسه ټول چوپ وه یو هم نه پوهیده چې له کومه ځایه یې پیل کړی. غیبت دوی نه کوی دا یې د کم اصلو خلکو کار باله او د ځان صفت یې د نامردانو کار گڼه دوی مرگ قبلوی خودغه القاب یې نه، د بندار یارانو لکه چې برق چې نیولی وی، یوه جتکه و خوږه! لکه له خوبه چې کښینستلی وی وارختا شول لاس او پښه شول، چورت یې واهه چې دا څنگه بې عزتی یې وشوه؟؟؟

دادو لا پوه شوی نه وو چې ملک یې له خاورو خاکه کړی وو. نو په چټکۍ د لوېدی

سکروټې خواته کوږ شو خو افسوس د نامیانو میدان یو وار وو لکه نننۍ لوبې بل چانس یې نه لره کتو په یو وار ماتیده او ماته شوه، کپه نظر ماد چې نږدی ورته ناست وو هغه یې په چپلاخه ووهه واری یې له مخه کړ لوېدی سکروټه یې په خپلو شونډو پورته کړه او په خپله پښه یې کیښودله. د ملک غړی و تنبیدل پر تندی یې د د خولو سیلاب رامات شو او لکه هغه په لوان چې د حریف په یوه لینگته یې شا محکې ته رسیدلی وی مات شوی وو ځکه د زمریانو په محفل کې چغالانو ته ځای ورکول د زمریانو سپکاوی وو د غښتلتوب نوم ته دوکه وه او نامیانو ته ښکنځل وه. چې دا بیا د تحمل وړ نه وه.

بنگ په بریتو کې وخنډل دا درېیم وار وو چې بنگ په بریتو کې خنډل: لومړی ځل درې میاشتی مخکې چې محمد اکبر کومندان تبدیل شو او نوی د امنیې کومندان راغی بنگ همدا سې خنډلی وه

«... د امنیې زاړه کومندان د تسلیمې په وخت کې نوی کومندان ته داسې ویلی وه: ما منطقه د غلو او لوچگانو نه پاکه کړې ده نور هر څه چې کوي خو په څو نامیانو غیرتمندو به غرض نه لری بیا یې نوی کومندان د دې نامیانو د لیدو لپاره د هرات بازار خواته بوتی هلته د یو سماوار مخی ته یو کرک څرپدی د امنیې کومندان کرک ته گوته و نیوله او ویې پوښتل:

- دا کرک د چا دی؟

هیچا ځواب ورنه کړ. کومندان بیانې کړ:

دا کرک د چا دی؟

د سماوار له پایه یوه تن په بې پروایي سره ناری کړه:

دا زما ده زیاته!

کومندان په لوړېږغ وویل:

- خبر نه یې چې کرکان بند دی؟!

- صایب زه یې پاس لرم زیاته!

- څنکه یې پاس لری؟

د سماوار له پایه یوه سیلاوه راوغوځوله شوه ورسره ږغ سو:

- دغه دی پاس یې زیاته!

زاړه کومندان نوی کومندان ته وویل:

یو یې دا دی: مهتاب الدین آغا نومیرې!

بیا د سالو خان چمن خوا ته ولاړل هلته یو ځوان د چرسو په څکولو اخته وو.

کومندان هغه ته ورنژدی شو او ورو یې ورته وویل:

- خبر نه یې چې حکومت چرس بند کړی دی؟

- خبریم زیاته مو ستره په دی پای کې «دا یې تکیه کلام وو»

- نو ولی چرس څکوی؟

- کله صایب دا فقیری بوئی دی موستره په دی پای کی .

کومندان اولدار ته رغ کرل:

هلکه هغه کومندانى ته بوخه !

په کومندانى کي يې هغه په يوه زاړه ميز پرېستى او شپز سوه لښتى يې پر ملا او پښو

وواهه خود خوان له خولې اخ هم ونه وت .

اولدار سترى شو ، د نوى کومندان وار شو ، نوى کومندان هم په ډيرو وهلو سترى شو او

حيران پاته شو چي دا څنگه انسان دى ؟ !

په هم دى چرتونو کي پر څوکى کيناست او د چايو پياله يې خولې ته پورته کړه . خوان سر

راپورته کړ او نوى کومندان ته يې وويل :

- کومندان صایب نور څوک نه شته چي ملا راوگروي ؟

نوى کومندان ورو زاړه کومندان ته وويل :

يو يې دا دى بنگ ، پایلوچ بنگ حبیب الله !

نوى کومندان مخ د بنگ خواته کړ او ويې ويل :

خه زمريه ! زما په کومندانى کي هر څه چي کوې کوه يې ازاد يې !

بنگ له زاړه ميز څخه پورته شول من يې کښته کړه سيلاو ه يې تر ملا وتړله پتو يې د تل په

شان له يوه کنجه راکش او ايله څوکه يې تر اوږې ورسوله او په داسې حال کي چي پتو يې

ورپسى څکېده او شمله يې محکې ته رسيدله کور کوروان شو . د تلو په وخت کي يې

زاړه ميز ته يو وار بيا وکتل سر يې وښوراوه او په بریتو کي يې وخنډل لکه اوس »

....د کباب بوى د ناستو خلکو سرېمې وتخنولې ، خو کپه نظر ماد او غوثو په خبرو اخته وه

له پښې يې د کباب بوى پورته کيده او جز جز څاڅکى څاڅکى يوه يوه او ښکه ترې څڅيده

څوک دى چي سکروته د نظر ماد له پښې ليرى کړى ؟ او څوک دا جورت لرى چي ورته

ووايي ؟

تر سگروټی لاندی یوه تناکه پیدا شوه د تناکې سترگه کرار کرار لویده تا به ویل غواړی دا ټول شوی نامیان یو ځای وگوری خو د لیدو تاب یې رانه وړ او وچوله او سگروټه یې لیری وغورځوله.

له شاو خوا څخه د میلی د خلکو او نیمچه ځوانانو چي په درختو کي ناست او لیری ولاړ وه د دوی سیل یې کاوه بې اختیاره نارې پورته شوی: د مور شیدی دی شه!

دا نارې ټولو واوریدی او خوند یې ورکړ خو په ملک یې خولې را ماتې کړې. د احمد اخند زاده تنده په دې کار هم ماته نه شوه ولاړ شو له جیب څخه یې د نسوارو کپو راویستی، یوه خوله نسوار یې خولې ته واچوله د سماوار خواته ولاړ، کمیس یې وایست، او جوش سماوار یې چي همدا سې خوټیده پورته کړ او په خپله راسته وړه یې خالی کړ د بدن وپښتان او پوستکی یې له اوبو سره توی شول او دود یې له بدنه پورته شو. بیرته یې کمیس واغوست، د نسوار یې تواو بېله دی چي څه ووايي پر خپل ځای کیناست. - دا د نامی زوی بیا گوره!

د مور شیدی!

واه واه نامی!

نارې او چیغې بیا اسمان ته پورته شوی، عجبه فضا وه، ټوله چوپ وه، د چا چا سترگې له تعجبه راوتلی وې، څوک څوک هېښ هېښ پاتی وه، چا لاکوته په خوله کي نیولی وه، د چا چا زړونه په یخ شول، د چا چا بیا زړونه وچول.

لکه چي د بنگ تنده په دې هم ماته او زړه یې یخ نه شو. د ملک د تندی د خولو او د دادو چغال چي چم یې د زمریانو کاوه خو خرابې غیرته وو او ځان یې پایلوچ باله او د پایلوچانو نوم ته یو داغ وو، په لیدو یې زړه نور هم جوش وکړ او ولاړ شو.

ټول حیران ول چي دی بیا څه کوی؟

بنگ ولاړ سو خپل اوږد کمیس یې ویستلو، د تاوتاو شوی دیو تان پرتوگ یې چي د پرتوگانس پر ځای یې واگی وراچولی وې او سربیره یې په نازک زنجیر هم تړلی وو مالوم

شو په ټول بدن کي يې جوړ ځای نه ليدل کيده خو د نس د پرهاړ کوکونو يې چي لا تازه وه فکر شو:

«...د کاکو غلام فاروق په باغ کي د يارانو بنډار وو چي هر کال به دا بنډار د بنگ لخوا جوړيده او د پایلوچانو تر منځ به د غبنتلتوب آزاده سيالی کيده، دوه دوه اخته وه د سيالی کوم کوم ريفری او حکم نه درلود. دوی په په خپله فيصله کوله کوم يو چي به نوري يې د لوبې د دوام توان نه درلود.

د سلام دی تاته باداره!

په ويلو به تسليم شو.

هلته دوه په پتوانو کي سرونه پټ کړی وه او يو بل به يې د بوزی په بنکر او نيره سره وهله. تر هغو به دا لوبه کېده چي يو به بيتابه شو او سر به يې لوخ کړ نو بيا به د هغه بل تابع گنل کېدی، دلته بيا دوه دوه نورو کميسونه ايستلی وه او جوش کړی هگی يې په بغلو کی نيولی وې د هر يوه څخه به چي هگی ولويده نو و هغه بل ته تسليم شو. د دوو نورو بيا ډبرې غور ځورلې او سرونه يې ورته نيولی وه هر يو چي به سربچ کړ نو لوبه به يې بايله او هغه بل ته به د سلام دی تاته باداره په ويلو به تسليم شو. دوو نورو به بيا د تبي لاندي اوربل کړی وو او لوڅی پنبې به پری ولاړ وه.

بنگ، تور قادر او شور غلام رسول پر چلم بنډار کوی. د تور قادر سترگې پر يو هلک چي پر خره سپور وو او ځان يې پورته پورته کاوه، غوښتل يې چي له ونې څخه زردالو وشکوی له خولې ووتل:

واه واه نانيه ځان وشلوه!

په بنگ دا خبره بده ولگېده، نو يې مخ قادر ته ورواړاوه او ويي ويل:

دا دی بده خبره وکړه مور هم کشران لرو زیاته موستره په دی پای کي!

خبرو تاو واخېست.

بنگ ورته وويل:

-زما هغه ورځ نه هيريری چي زما د کریم سره جنگ و او ته د سيلاوې سره زما مرستې ته راورسېدي زیاته موستره...

قادر ورته وويل:

- زما هم انډوال يې كنه نو درسره كتلي به مې واي.
 ددې لپاره چې غوسه يې سره شي. دواړو سرونه په پتوانو كې پټ كړل او يو بل يې دومره
 په نيره او جوالدوز سره ووهله چې پتوان يې په وينو تك سره شول
 (د كريم او بنگ د كرك پر سر شخړه شوي وه بنگ د كرك شوقی و، كرك يې جنگ ته تيار
 كړی و ټوله ورځ يې هغه په لاس كې كښته پورته هاخوا د پخوا كوی چې جنگ ته تيار سی،
 د جنگ نه يوه ورځ مخکې يې هغه ته تر سهاره بېدار خوابی ور كړه او سهار د لمانځه وخت
 يې دوه ساعته خوب ته ايله كړ او بيا يې وړی تړی او له خوبه گيچ او سر بداله د جنگ ميدان
 ته يووړ او د كريم له كرك سره يې جوړه كړ.

ميدان د كرك بازانو خورا گړدی شوی وو له هری خوا نارې پورته كېدی:

- ايله يې كه !

- لاسه مه وروړه !

- د پخوا ته يې كه !

- مابين ته يې كه !

- بنگ يې وهی !

- كريم يې وهی !

- كريم يې وهی !

.شاباش په سترگه يې واهه !

.له سريې ټينگ ونيسه د نامی زو !

د شرط تړونكو بيا نارې وې:

-څلور په يوه !

-درې په درې !

.....

د بنگ كرك چې د بې خوبيه گيچ و، يوه موبنكه يې د كريم د كرك په سترگه ولگېده او چې
 دويمه مبنو كه يې غورځوله د كريم كرك په تنستيدو شو

کریم د خپل بگېل کرک سر په دوو گوتو له تنې جلا کړ او خالی کڅوړه یې پر مخکته وويشتله. بنگ ته یې بد بد وکتل او پر مخکته یې تو کرل بنگ ورسره کله کله شو او کرار یې ورته وويل:

- ما بنام به د غړندو کي بابا زیارت کي سره گورو !

پاته مو ستره په دې پای کي

کریم ورته وويل:

- سمه ده زیاته بزاتره !

ما بنام چي بنگ د غړندو کي با با زیارت ته ورغی د کریم تر شا خو انديوالان ولاړ وه، خو تور قادر هغوی لېدلی وه نو سیلاوه په لاس د بنگ مرستې ته راوړسید، د کریم انديوالان تر شا شول.

بنگ بڼغ وکړ:

- وار کوه زیاته مو ستره ...

کریم ورته وويل:

وار ستا دی زیاته بزاتره !

بنگ په غوسه ورته وويل:

- پوهیږی زیاته مو ستره په دې پای کي !

- زه چغال نه یم چي اول وار وکم خرنا ځوانه وار کوه !

کریم په خپله شپږه د بنگ نس ورخیری کي د بنگ کولمی لاندی توی شوی بنگ خپله سیلاوه د کریم په سینه کي ورنښخه کړه، او هغه د اخ په ویلو پر مخکته ولويد. بنگ خپلي کولمی بیرته په نس ننه ایستلې، ملا یې ټینگه وترلله او کور ته د قادر په مرسته ولاړ بنگ له چورته راووت»

بنگ پر مخی پریوت او د ملک نوکرانو ته یې چي چرس یې پخول وويل:

- راشی زما پر شا چرس پاخه کي !

د بنگ پر شا بلکه جوړه شوه او د چرسو پخول پیل شول، هر وار به سیر-دو سیره تلی تاوېده تر هغه چي چرس وچیدل د بنگ پر شا اور بل وو.

هلکانو، ځوانانو او نورو چي دوی يې لېدل او څارل په رډو رډو سترگو يو بل ته کتله، يو وار بيا:

- د مور شيدی بنگه!

- نامی د ناميانو يې!

- د هغه مور..... چي تانه منی!

زور او شور پورته شو او هغه وخت اوج ته ورسيد، چي چرس پاڅه شول او بنگ وداريدی خپله لمن يې ايله کړه او خپل پر ځای کيناست داسې آرام کيناست تا به ويل چي هيڅ نه دی شوی. ملک او نوکرانو يې ډېر کوشني شوی وه. په دې وخت کی چلم سر شو خودا بل ډول چلم و، يو کش يې بڼه ځوانان له پښو غورځوله او همدا علت و چي د ملک نوکرانو يوه يوه ځان ايسته او څوک چي پاتی وه هغوی مازی خوله پر ايښوله، او کوم يوه به چي دود کش کی بيا به په ټوڅه ټوڅه شوه دا ټوڅی به د موسیقی بڼه ونيوله،

يو ساعت کي يوه سر خانه پوچه نه شوه نو استاد عبدالرزاق خياط ته دی وضعی چندان خوند ورنه کړ، چلم ته ور ولاړ شو د چلم سر خانه يې تازه کړه او په چپه سرېمه يې له چلم د زړه نه د اخلاصه قورونه ويستل، دې قورونو مېلمنو ته څه ان چلم ته يې لا خوند ورکړ او سر خانه يې په همدا يو وار پوچه کړه.

بيا د هری لوری:

- د واه واه استاذه!

- د مور شيدی....!

رڼونه پورته شول.

ملک چي نفرو يې خانه ور خامه کړی وه يو ناست ځوان ته اشاره وکړه، ځوان له نسوارو د ډبلی نه يو وچ شوی لړم راويست او پر چلم يې د چرسو پر ځای کيښود. بنگ چي تراوسه يې دوې سر خانې په يوازې سر پوچې کړی وې، دی کار چندان خوند ورنه کړ، بد پرې ولگيد، نو واريې درمخه کړ چلم ته ورغی او په دو کشه يې سر خانه پوچه کړه، ځکه هغه په ځان کي دا تاب لېده او نه يې غوښتل نور ناميان شرمنده يا لېونی کړی. هوا او فضا مېله ځی ته بل شکل ورکړی وو هرېخوا ته دوه-درې پراته وه. ټوڅه، ټوڅه....

په دی وخت کي د رابلل شوی سندر غاړی ریغ پورته شو:
غښتلی خللک په هر چا باندی ډیر گران دی
دا ټوله بېشکه په خپل حال کي شنه زمریان دی
د خاکریز شاه آغا ننگومه
دده درو درگا ننگومه
په مزار کي یې نغاړې دی
په دربار کي شنی منارې دی
سلطان عطا بابا د پیرانو خلیفه دی
مزار د شا غنډان بابا عجبه بڼایسته دی
پر خوکه پروت دی تختی شا مبارک
لور سید اولیا ننگومه
د خاکریز شا آغا ننگومه
بگت بابا ملازلی دی
بل شنغزی او ازرجی دی
قریش هم هغه شین کوچی دی
خوجک بابا او ملا دوران ننگومه
لور سید اولیا ننگومه
د خاکریز شا آغا ننگومه
بابا ولی صاحب خوشال دی
دده نه چي تیر شی پیرپایمال دی
بل نازولی د رب سید اسلم دینجوایې دی
فریح الدین اخوندزاده قطب زمان ننگومه
موی مبارک او خرغه د خیر الانام ننگومه
لور اولیا ننگومه
د خاکریز شا آغا ننگومه

.....

په دی وخت کي یو تن راغی د بنگ په غوږ کي و بونگېده. بنگ پتو له یوه کونجه و نیوی ولاړ شو او ویی ویل:

یارانو د خدای په امان زیاته... مو ستره په دی پای کي!

او کوږ کوږ رهی شو.

بنگ ته د کومندانې لخوا د هدیرو د ناجوگانو د ساتنې دنده ورکړ شوی وه خو مازیگری

بنډارونه هلته کېده نو ځکه غنی خان نایب الحکومه دی غوښتی وو. غنی خان نایب

الحکومه د مشرانو او نورو لوړ رتبه مامورینو سره ناست وو. بنگ کوږ کوږ چي په یو لاس

کي یې له عادت له مخی د کمیس لمن گونځې گونځې نیولی وه بل لاس یې لکه اولدار

ښوروی پله کش د مجلس کوټې ته ورننوت، او هلته یې له یوه تن نه یې چی دروازی ته نژدی

ناست وو وپوښتل:

- دا نایب صایب بیا کوم یو دی؟

هغه نایب الحکومه ته گوته و نیوله. بنگ د نایب الحکومه مخی ته ودرید او ویی ویل:

زه تا را غوښتی یم زیاته مو ستره په دی پای کي!

نایب الحکومه چي یوازی په دی پوه شو چي تا را غوښتی یم، نو نایب الحکومه د امنیې

کومندان ته وکتل:

د امنیې کومندان ولاړ شو او ویی ویل:

صایب دا بنگ حبيب الله دی بنگ حبيب الله.

غنی خان بنگ سر تر پایه تر نظر تیر کړ او ویی ویل:

ما په اسمان غوښتی او ته خدا پر محکه په لاس را کړی، ټول ستا نه شکایت کوی.

بنگ ورته وویل:

- خبر یاست ټول مشران اعلی حضرت ته ستا نه په شکایت تللی دی

د نایب الحکومه رنگ لږ ژیر شو او ویی ویل:

- دا درواغ دی!

بنگ ورته وویل:

دا ستا هغې هم درواغ دی!

غنی خان امر وکړ:

-لښتې راوړی!

بنگ هم بېله دې چې څه ووايي

خپل پتو يې اوار کړ سدری يې ويستله او پور مخی پریوت.

نایب الحکومه ورته وویل:

- اقلأ پوښتنه خو وکړه چې ولی دی واهم!

بنگ وویل:

-زه د وهلو وروسته بیا پوښتنه کوم... په دی پای کې!

نایب الحکومه ته د ده حاضر جوابی خورا خوند ورکړ ودرید او بنگ يې پر شا وټکوی او د

مجلس خلکو ته يې وویل:

-کنډاریان واقعاً باتوران دی!

بنگ د کور خوا ته ره ی و و په جاده کې د ماله جات او ښکار پور بازار د ځوانانو تر منځ د

ډرونه خط لوبه روانه وه په دې شرط چې هر چا که یو وره بایلیلی ډله به يې پر چیچو غاړو تر

چار سو پوری وړی

لوبه ډیره توده او ضدی شوی وه دواړو خواو پتوان تاو کړی وه چالا په پتو وانو کې ډبرې

اچولی وې او یو نیم لاهن خیران په لاس کې نیولی وه هر یو به چې رامخکی شو په یوه وار به

یې په سترگو توره شپه شوه او داخ، وای په ویلو به بیرته دا یری ته ننوتل.

هیڅ یو مخی ته نشوای ورتلای ټول هک پک او حیران پاته وه چې څه وکړی په دی وخت

کې د یوه سترگې پر بنگ ولگېدی ورغی او هغه يې میدان ته راوستی د هلکانو زاریو

اړیست چې میدان ته ننوځی.

بنگ پښه پر خط کېښودله او په بله پښه يې د حریفانو پښې تعقیبولی د زنجیرونو او

پتوانو وارونه یو د بل پسې کېدله، خو بنگ ښور هم نه خوړی تا به ویل دا وارونه پرده نه د

پروړو پر گونی منبلی پر حریفانو له ډیری وارختایی خولې راماتی وې. یو ځوان چې

زنځیرونه یې په لاس او پر ځان ډاډه وو لږ ورنږدی شو سوچ یې کاوه چې په یو اړه به یې تر شا کړی لږ مخی ته ورغی بنگ چې هغه تر سترگو لاندی څاری په یوه ټوپ سره یې پښه ورورسوله او میدان یې وگاته.

شور ماشور جوړ شو هلکانو له ډیری خوشالی خپل پتوان پورته پورته غورځوله وړونکی ډله د حریفانو په چیچو غاړو کښیناستله او د شا بازار خواته رهی شول یو تن چې د د حریف پر چیچو غاړه سپور وو د خپل حریف سترگی پوتی کړی او بل د لاس گوتی ورته و نیولی او و به یې پوښتل:

-ارغونچکی برغونچکی یو تار دوه یې غونچکی سلا په سلا اور بگو چند؟
هغه به له ځانه ځواب ورکړ:

-سه

یو وار په ټولو په یوه رغ نارې کړه:
غلط بگو چهار!

د کورس به شان به دا آرغونچکی بگو چند... د نارو او شور سره تکرار بدل و خرقی شریفی مخی ته د تیرېدو سره بنگ مخ و خرقی شریفی خواته کړ او یو عسکری سلام یې وکړ چار سو ته لانه ورسیدلی چی یو نیمچه ځوان د توپنچی دوه تکه وکړه.
دا لومړی وار وو چې په عادی خلکو کي توپنچه پیدا شوه هلک توپنچه په گنډه وو هله د چارسو په پوشلی بازار ننوت.

۱- شپږه: غټه او پلنه گردی د موچیانو برنده ده چې د لرگو لاستی لری.

۲- خردوم: د سرپو غټی (گلوله) چې د خرمنی لاستی لری.

۳- د یخی کولنگ: کوشنی کولنگ دی د یخی ماتولو لپاره.

۴- د بزی بڼکر: د بزی وچ بڼکر دی چې تیز او نری شوی وی او منځ یې د سرپو ډک شوی وی.

۵- سیر: د کابل یو خور دیا (۱۱۰ گرامه) کیږی.

غرغره

پر خره سپور چارچي چي سپين خيرن کالي يې اغوستي او په خربيل شوی ککری يې دوه تاره د خاصې لنگوته ترلې وه ، نغاره ډنگوله د کوشنيانو شور ماشو کې ، د شا باراز خواته روان وو . د نغارې د يوې لارې وروسته به يې له خره نه ځان لر پورته کي . په ناست رغ يې لکه هغه سندر غارې چي ټوله شپه يې غزلي ويلی وی ويل:

-خبر اوسى! خبر اوسى!

د راز او باز نه يې داسې بنکارېده چي ملا يې کړوپه وي ، د غارې رگونه به يې د جار په وخت کې وپرسېدل داسې مالومېدل چي په زوره يې له ستوني را باسي يا څوک يې خپه کوی.

بيا به يې يوه لاره نغاره وډنگوله ، له خره نه به لر پورته شو او نارې به يې کړل:

-خبر اوسى! خبر اوسى!

د پرنگيانو جاسوس...

د کوشنيانو له شور ماشور نه جار بنه نه اورېده کېده نو ځينو به يو له بله پوښتل:

-څه خبره ده؟

او څوک څوک به لا د دې ډلې پسې شول چي په خپل غوربې واورى چي خبره څه ده. او بيا به د چارسو خواته رهي شول. خلک جوپه جوپه د چارسو خواته رهي وه هلته يو دار جوړ شوی وو د دار لاندی يو ځوان چي تر اوسه يې پيره نه وه خربيلې او بریتونه يې نوی خت وهلی وه پښې او لاسونه يې ولچک او زولانه وه پر لمانځه ولاړ وو. کله چي له لمانځه فارغ شو په پټه خوله يې خاوره مچ کړه او د دار خواته ولاړ د دار پرې يې خپلی غارې ته واچوی او چورت کي لاهو شو:

«...تورجان د پرنگيانو کونسولی ته غوښتل شوی وو به سوچونو او اندېښنو کې ډوب وو

چي پيره دار کوتې ته را وگرځېد او تورجان ته يې اشاره وکړه چي د ده پسې ورشي

تورجان چې د څوکی ناستي سترې کړی وو په یو او بل انډی کېدی د یوې اوږدې اړمې وروسته یې خپل دواړه لاسونه او اوږې پورته کړې او د پیره دار پسې رهې شو او بلی گوتې ته ننوت. هلته یو ډنگر، جگ سړی چې په خپله ژیره پیره کې یې گوتې وهلې او شنې شنې سترگې یې لکه کوکی برېښیدې د میز شاته ناست او سترگې یې نېغی وړه ته نیولې وې د تورجان په لېدو له ځایه جگ شو او ښه راغلاست یې ورته ووايه. تورجان نه پوهېده د څه لپاره غوښتل شوی دی لږ شانتته و اړختا غوندی وو او رېږدېدی. خلوری خواوی یې ژر ژر په ځیر ځیر سره له نظره تیری کړې. پر میز باندي یوه خره شپو خولی، څو قلمونه، یوه زنگ لرونکی ساعت، مشوانې، څو کتابونه او پانې یو بیرغ، یوه گردی، نخشه او څه اوڅکې (کشمیش) په یوه قاب کې پراته وه.

د میز لاندی یوه ټوټه عالی اواره وه. یوه الماری او څو همدوله څوکی گرد چارپیره ایښودل شوی وې، پر دیوال باندي د یوې ښځې انځور ځوړند وو. ناست سړي چې په پښتو یې خبرې کولای شوې خپل پپ ولگاوه. او دود یې پوکړ، تشه پیاله یې د هغه چاینکې نه چې د میز لاندی پراته وه او نه ښکارېده ډکه کړه او د تورجان مخی ته یې کېښودله، بیا یې تورجان ته وکتل او موسکی شو. د الماری خواته ولاړ، څو کاغذونه او د لوټو یوه ښځه یې په داسې حال کې چې په لاسو کې یې مروړلې د تورجان مخي ته کېښودل او به بند بند رغ یې لکه کوشنی چې نوی په خبرو راغلی وی وویل: د بابا تنخواه دی!

تورجان چې تر اوسه پورته کتل د دې خبرو په اورېدو یې سر کېښته شو ژامې یې ورېږدېدلې په مغزو کې یې زوروره غوغا جوړه شوه شاوخوا یې په وارختایي سره وکتل، رنگ یې تک ژېړ واوښت، سترگې یې له کوگله راووتی، د بدن وپښتان یې ودرېدل، د خولو سیلاب پر رامت شو.

ستونۍ یې وچ وچ کېدی غوښتل یې د چایو پیاله پورته کړی او یو غروپ ترې وکړی، سترگې یې پورته کړې د دیوال ځوړند انځور چې لکه د کونسول سترگې شنې وې وکتل د انځور نه یې سترگې وشرمېدی لاس یې د پیالې نه بېرته کړ او همداسې په

سوچونو کي ډوب شو او فکريي کاوه خوب ويني خود جگ سړي خبرويي د سوچونو مزی وشلولې چي يي ويل:

-پلار دی مامکو يادوم، ډير مسلمان، په هیواد مين او نیک سړی وو ، خدای دی هغه وبنسی ! بنه تاويزونه يې ورکول.

او په لږ جدی توگه يې زیاته کړه:

- ما خپل زوی مايکل لپاره د نظر تاويز ځيني اخېستی وو.... !

د پرنګي د بنه مسلمان، هیواد دوست او نیک سړی ملنډو ، ستغی سپوری او سپک ، بنکنځل ورته بنکاره شول ، داسې يې ننگرل چي څوړند انځور پرې خاندی د بهر نه يې هم د خدا ږغونه اور بدل.

فکريي کاوه ټول کلی او دښار خلک پر خاندی، سوراو سپين کېده د خدا او پېغور ږغونه يې په غوږو کي انگازې کولې نو په دواړو غوږو يې لاسونه ټينګ ونيول لکه لېونی له ځايه وغورځېدی غوښتل يې دا جگ سړی خپه کړی...

جگ سړی چي ډاډه اېسیده د یو زور کتاب څو پاڼې يې هاخوا دې خوا کړی او د تور جان مخی ته يې کېښود او په ټیټه ږغ يې وويل:

-دا دی د پلار گوته او دا يې هم لاسلیک !

بيا لږ موسکی شو او ويې ويل:

-د هغه تنخوا سل روپی وه ستا هغی پنځه سوه ده !

د تور جان بدن د لاسلیک په لېدو سره سوست او بند بند يې درد واخېست د زړه درزايي

زیاته او سترګې يې تنګې شوې. تور جان سوچ کاوه چي سره سره سپڅونه يې اندامونه

سوځی ، د ډيري غوسې يې شونډې په غاښو چپچلې غوږونه يې ډپ وه ، څه يې نه اورېده

په خولو کې لوند خېښت وو سا يې لنډه لنډه کېده مغزو يې چينغې وهلې

زما پلار د پرنګيانو تنخواه اخېستله؟؟؟

نه ، نه هغه نه اخېستله !

په داسې حال کي چي لونگی يې په غاړه کي لوېدلې وه لکه د سلو کالو ناروغ له

کونسولی نه ووت او د غره خواته يې مخه کړه.

د خلکو کټ کټ خندا او يې په غوږونو کې انگازې کولې، هغو يو بل ته ښودی: هغه دی هغه دی د مامکو زوی هغه دی... ودرید، ښه پام يې وکړ خو د خلکو خولې پوتې وې هر يو په خپل کار او بار اخته وو. مغرور تورجان هغه تورجان نه وو لکه جوارگر چې ټوله شته يې بايللي وي سترې ستو مانه مالومېدی. را وگرځېد او د ښار خواته رهي شو خو په مغزو کې يې انگازې وې: زما پلار د انگریزانو تنخواه اخیستله؟. د پلار خبرې، لمونځونه. تاویزونه او حجونه؟؟؟؟ شيطان رنگارنگ چورتونه په زړه کې ورگرځول... راخته ته يې هم واخله! پلار دی دا کار کوی چې تر ما په زرواری متقی وو... نه. نه دا کار نه کوم!

لکه سودايي له ځان سره بونگېدی، سترگې يې د اوبنگوله زوره نمجنی او تکی سری شوی وې په ښار کې د پخوا هاخوا لکه لېونی گرځېدی را گرځېدی محکې آرام نه ورکاوه.. د کور او دوستانو نه يې ناټ مات شوی وو نه پوهېده څه وکړی؟
د کوره وټنستی؟
ځان مړ کړی؟...؟

ناڅاپه يې سترگې پر حاجی بابا ولگېدلې، حاجی بابا يې د پلار انډوال و هغه ډير جهان دیده او نیک سړی و، دوه واری په پښو حج ته تللی وو په برو باراز کې يې پر يوه لرگينه تخت چینی لوبښی پلورل تورجان يو اند ودرید، يوه خوله نسوار يې خولې ته واچوله اعصاب يې آرام او ځان يې کنترول کې بیا نو د حاجی بابا خواته کرار کرار رهي شو له سلام وروسته يې د حاجی بابا لاسونه مچ کړه او په اسکېرلی رغ يې په داسې حال کې چې ترمی ترمی اوبنکې يې له سترگو بهېدې وويل:

- حاجی بابا سلا راکه!

ژړانه پرېښود چې څه ووايښه ډيريې وژړل د اوبنکوبه تويېدو يې د اوږو بار سپک شو، نو بیا يې ټوله کيسه و حاجی بابا ته وکړه: حاجی بابا هم لکه لېونی غوندي شوله ځايه جگ شو:

- دا درواغ دی!

- نه، نه دا درواغ دی!

چغې بې وهلي.

د شاوخوا خلکو په وارختایي حاجی بابا ته وکتل حاجی بابا ژر لکه چې یو شی بې به یاد شوی وی بېرته پر خپل ځای کیناست. سر بې په زنگنو کېښود او په سوچونو کې ډوب شو لږ شېبه وروسته بې سر را پورته کړ او تور جان ته بې وویل:

- ستا د پلار هر څه ما ته مالوم دی خو !
- خو څه !

خو یوه ورځ زه، ستا پلار دی خدای وېښی د بادامو په سرای کې ولاړ وو چې غلام ماد کاکو راغی او ویل بې چې د پرنگیانو کونسولی هغه خلکو ته چې په ډکه کاسه بې خوړلی وی او د سرلوړی ژوند بې تیر کړی وی، د سقاو په اړو دور کې بې خپل شته له لاسه ورکړی وی او چاته لاس نه شوی غځولای څه پیسی بېله کومی مدعا هره میاشت لکه تنخواه ورکوی. ما ورسره ونه منله خو مامک ویل:

- دا مفتی پیسې دی مور او س ازاد ی اخیستی ده
دا وو هغه مکر چې زه اوس پرې پوه شوم تور جان چې د حاجی بابا خبرو ته غوږ نیولی وو و پوښتل: دا نو څنگه؟

- زویه! هغو رښتیا دا پیسې بېله مدعا ورکولې او د پیسو د تسلیمی لپاره بې لاسلیک او د گوتې نښان غوښت زموږ سپین ږیری چې محتاج وو کار بې نه رانه اخیست چې مور ډېره شوبیا مو اولادونه راغواړی او هغو ته وایي راشی د پلار تنخواه مو واخلي. اولادنه بې چې د خپل دینداره پلار لاسلیک او د گوتې نښان وویښی بیا ځان ترې قربا نوی...
د تور جان په شونډو کې خدا را پیدا شوه د تندی ماتې شوی خولې بې د لونگی په شمله پاکي کړې او په داسې حال کې چې اوږې بې پورته غورځولې ورو وویل: - زه تلم د پلار قبر می وړانوی او یا می د هغه تنخواه اخیستله او ښه شو چې پوه شوم
حاجی بابا وویل: تور جان زویه! اوس چې د دې کیسې په راز پوه شوی نو چاره بې ستا په لاس ده د تور جان وینه واپشیدله په هډوکو کې بې قوت ننوت، ځان بې دروند حس کړ د ښه دینپالی او هیواد مینی کورنی غړی وو او تللی غرور بې بیرته راستون شو. له ځایه ولاړ شو او سیده د کونسولی خواته ولاړ

يو گړی وروسته په داسې حال کي چې شخه لونگی- يې ترلی وه د کونسول له کوټې نه
راووت او په لوړېغ يې ويل:

-سردی چټو سردی ليلام شه پرنگيه!

لاس دی ترلندنه خلاص!

د شپې بيا کومندانې، اولداران او ولچک زولانی او دار.

... دا ټوله داسې ژر پېښ شول چې پوه لانه شو

د کازی خبرو دی له دی سوچونو راويستی

د کازی په لاس بنورولو سره تور جان دارته پورته شو او د سا په غرغر کي يې کينه پښه

يوه جټکه وخورله او موچنه يې لس- دولس گزه هاخوا ولوېدله.

را ټول شوی خلک په پټه خوله خپلو کارونو ته رهي شول خو ځينو نارې باندي ټوکړی او

ځينو بيا په بدورد ويلو خپله هيواد پالنه خرگندوله

يوه لپه خاوره

بوډی، چي مخ يې لمر او دورو توربخن کړی وو په کړوپه ملا او رپرډېدلو پښو د کوچنوتی او مید سره په وچه دښته کي پر مخی روانه وه سا يې لنډه لنډه کېده داسې ښکارېده چي د پلو کوشنی غوتې ستومانه کړی وي، خو دې په ستومانیا فکر نه کاوه یوازی يې د لارې په لنډولو باندي سوچ کاوه، هغې د خپلې نږور سره ژمنه کړی وه چي سبا ته به بیرته راځی ځکه دا يې د کور مشره او نارینه وه.

وار وار به د کوچنوتی او مید په سترگو کې اوبنکې رابنکاره شوی؛ ستونی به يې له ژړا ډک شو؛ شونډې به يې بوڅې بوڅې شوې او زړه به يې غوښته چې چغې ووهی خو ورپه یاد به شوه چي د راتگ په وخت کي يې د آنا سره وعده کړی وه: زه نه ژاړم ما له ځان سره بوځه.

سره له دې يې هم یوه یوه اوبنکه په بارځو رالوېده، خو ژر به يې د لاس په شا پاکه کړه چي انا يې ونه ویني

...بوډی، په خپلو فکرونو کې ډوبه وه زړه يې ډک وو، کله کله يې غوښتل چې په دښته کي خپل سر لوخ کړی پر سر خاوری وښندی او خپل وېښتان وشکوی...

خو ځان به يې ټینگ کړ، غوښتل يې څه ووايي خو شونډان يې سره نښتي وه، او په زړه کې به يې ویل:

دا به د خدای رضا وه!

له ډیره مزله وروسته ویش (سرحد) راورسېده غوښتل يې په پته تیره شی خو یو چاغ ملیشه چې غټه خېټه يې درلوده او په گڼو تورو تاو شوی بریتو يې لاس تیر او بوډی، ته په زیربغ وویل:

- څه دی پوټ کړی دی آ...؟

بوډی، څه وارختا غوندی شوه په داسې حال کي چي ترڅه موسکا يې پر شونډو وه د سر په اشاره ځواب ورکړ:

- څه شی نه دی !

خو ملیشه کله په دې راضی کېده په زوره یې د ادې د پلو غوټه پرانیستله او په کتو یې داسې وخنډل چې بریتونه ان ټول صورت یې وښورېدی.

ملیشه نورو انډیوالانو ته رغ کړه:

- هله دلته راشی بوډی څه شی را وړی دی !

څلور پنځه تنه پر بوډی را ټول شول د پرانیستل شوی غوټې په لېدو کټ کټ په خدا شول. د بوډی زړه لا نور هم له گرومه ډک شو

... لمر په ډوبېدو وو چې بوډی او کوچنوټی او مید یوې لوی هدیرې ته ورسیده او دواړو د پخوا هاخوا په لټه پیل وکړ داسې ښکارېده چې کوم شی یې په هدیره کې ورک کړی وی بوډی په داسې حال کې چې له ځانه سره بونگېده کوشنی او مید ته یې اشاره وکړه: چیری دی؟

بوډی لکه لېونی له ځانه سره بونگیده او ویل یې:

دا څومره ډیر شوی دی !

په دې وخت کې او مید نا بیره رغ کړه:

آنا دا دی پیدا می کړ !

او له دی سره سم دا رغ د هدیرې په براو کوز کې ډیر ژر ترېتم او ورک شو.

بوډی او او مید د یوه قبر سره کېناستله او د کړی ورځي ستریا یې هم هلته هیره کړه.

بوډی په داسې حال کې چې یې شونډې پاکولې او د اوبنکو ډکې سترگې یې اسمان ته

ونیولې او خړې پرې شونډې یې بې رڼه ښورولې، او بیا

یې خپل ریرېدلې لاسونه پر مخ تیر کړه

او په اسکیرلي رغ یې د قبر سره مرکه پیل کړه:

زویه! راغلم ستا ارمان می پوره کړ

او مید په داسې حال کې چې د ویرجنی او غلی ژړا سلگۍ یې اوریدل کیدې او یوه نیمه

اوبنکه یې په قبر لویده د قبر توی شوی ډبرې یې بیرته اوډلې.

نوره هوا تياره شوی وه بودی، ورو د پلو غوټه پرانیستله او د هغه څخه یې یو لپه خاوره د
قبر شاوخوا وشیندله
دا ده د وطن خاوره دی!
دا ده د وطن...!

زویه تا به تل ویل: زه خپل وطن ته ځم خپل کور ته ځم...
او که دلته مړ شوم نو د وطن خاوره را باندی وبنندی، چي بیرته ژوندی شم
د بودی، له سترگو خو څاڅکی او بنکې پرله پسې په قبرتوی شوی او داسې ورته ایسیده
چي د خاورو وړمه په ټوله هدیره کې په خپریدو ده
قبرونه به بنورېدو شول د یوه یوه نه رخ په راپورته کېدو شو:

ادې!

مادر!

آپه!

دا ږغونه وار په وار دیرېدل او په ټوله هدیره کې پیچل کېدله او ازانگی یې کولې، دوره
او توپان ورسره پیل شو:

ادې ادې ادې.....

مادر مادر مادر....

آپه آپه آپه....

داسې بنکاریده چي قبرونه یو د بل پسې چوی او مړي یو د بل پسې را ژوندی کیږی؟!
بودی، په توره تیاره هدیره کې د دورو، زلزلې او توپان په منځ کې کرپه ملا او لوخ سر په
داسې حال کې چي سترگې یې پوتی کړی وې او کوشنی او مید یې پر سینه ټینگ نیولی
وو هکه پکه او حیرانه ولاړه وه.

د کور هدیره

زړه گاډۍ چې د آس غوږونه يې نور د راکټونو ډغونه ته بې تفاوته شوی وه به سکنی ما بنام
د بناړخواته تله. د درنو وسلو ډزی کېدې.

هغه په عمرپوخ سپری چې گاډۍ کې سپور وو څه پرېښانه ښکارېده.

بناړ کې څه نه لېده کېده، یوازې د سپرک په یوه گوټ او بل گرځنی کې د ریگو د گونیو له

منځ نه د ټوپکو میلی مالومېدی. د پسرلی دوپمه شپه وه، د څلورو ورځو راهیسې په

بناړ کې د ورځی له خوا د درنو وسلو زرونه ډزی کېدې د ورځی به خلک په کورونو کې وه

اود شپې چې به ډزی څه لږ شوی نو د اړیکینوتتې پنا ته به د ورځی مړي ښخول.

دوې شپې منځ کې کله چې لسو - دولسو تنو په هدیره کې د خپل دوست ټوټه شوی بدن

سره وروستی خدای په امانی کوله او په هغه یې خاورې اړولې د یو بل راکټ په لوېدو

سره اته نور هم د هغه سره یو ځای شول.

...بناپېری د تناره څنگ ته ناسته او ډوډۍ یې پخول وړ ماشوم یې چې پسرلی نومېد د پلار

په غیږ کې پروت و بناپېری خپل میړه جمد رته رغ کړل:

اوسرپه!

هلک هلته پتاوی ته پر نغاړ کې پرېباسه او څه خس راوړه!

ښه!

او یو غږ شو او دا غږ لکه تالنده په غرونو کې سره وپېچیدی او بیا یو شېبه چوپه

چوپتیا خپره شوه.

له بناپېری نه میړه او زوی دواړه په دوږو او لوڅرو کې فنا شول.

بناپېری یو اند کیچه وه او غوږونه یې ډپ وو چې په خود شوه سترگې یې وموښلې.

یوه کرېبه یې تر غوږو شوه همدا سې یې له ځایه ټوپ کړل او د (آ) خاورې مې پر سر شوی

ویلو سره یې پسرلی له دوږو څخه را پورته کړ

ماشوم شین وو او رغ یې په کوگل کې ایسار شوی وو یوازی کغ کغ یې له خولې خاته او
بنايسته تورې خماری ماشومانه سترگې یې مرغی مرغی کېدې غو بنستل یې د مورنه
خدای په امانی واخلې او هغې ته یې کتل چې خپره یې ذهن کې وسپاری...
بناپېری جمد رته پام شو چې په خاورو کې پروت دی او د دې په لور گوری.
بناپېری ور منډه کړه خو هغه رډ رډ خپلې بناپېری ته کتل...

یو وار به یو ته بیا به یې بل ته کتل یو وار به یې یو په غیر کې نیوی بیا بل او به ننوتی
شانته رغ یې په زاریو زاریو ویل:

سړیه! یو څه خو ووايه!

گوره! پسرلی نه ژاړی

خو جمد ریوازی ورته کتل.

بناپېری خپلو وېبستانو ته ور حمله کړه، په سړیې خاورې باد کړې، پسرلی یې له مخکې
پورته کړ، هغه یې پر سینه پوری ټینګ ونيوه او د هغه په خاورو لپلې مخ او لاسونه یې
بنکلول. تی ته یې واچوی. خود هغه د خولې نه یوه د وینو نری لیکه گریوانه ته راتوی
شوه. هغه غو بنستل ویده شی د پلار سره یو ځای ځکه هغه نور یوازی د پلار لولو اورېده.
د بناپېری لاسونه او کالی به وینو سره وه.

پسرلی یې د پلار څنگ ته پرېست. غوږ یې ونيوی د گاونډیانو د کور نه ژړا او ساندى
اورېدې کېدې.

بناپېری له ځانه سره وویل:

په خوارانو لکه چې څه ماتم دی!؟

غو بنستل یې ورشی د هغوی په ماتم کې ونډه واخلې خو... د ددې کره هم بنځې تلې او راتلې
بناپېری په خاورو کې ناسته وه او په زړه کې یې ساندى ویلې ځکه رغ یې تپ ولاړ وو،
ستونی یې وچ او شونډان یې سره نېستی وه.

ما بنام څلور - پنځه تنه د یوم او کولنگ سره د بناپېری کره راغلل بنځو بناپېری په زوره
کوټې ته بوتله، هغې د خلکو پوسنیدل او بونگېدل اوریدل چې یې یو بل ته ویل:

همد غلته هدیره ورته جوړه کی!

- هو! هدیره لیری ده ژر کوی چې بیا ډزی پیل نه شی!

- ژر کوی هلکو!

بنا پېری له ځانه سره وویل:

دا خلک ولي دومره وارختا دی!

بیایې غوړ و نیوی

- دا ځای پوست دی؟

بیاد یوم او کولنگ ټک او ټوک...

هغې له ځانه سره وویل:

شاباش بڼه د زړه له اخلاصه کار کوی

بیایې غوړ و نیوه

الله اکبر الله اکبر... امین امین خدای دی و بڼی

هغې له ځانه سره وویل:

لکه چې څوک مړ شوی دی!

نه، نه، نه، دی مړ. که څوک مړ وای نو ولی څوک نه ژاری...

کرار کرار د یوم او کولنگ ټک او ټوک د گاونډیانو کورونه ته ولاړ

دا خوشاله شوه چې کولای شی بهر ووځی نو په منډه یې ځان د کور منځ ته ورساوه.

د کور غولۍ بل ډول ورته ښکارېده هلته د نویو قبرونو سره چوپه کیناستله

ناڅاپه یې غوړونه ښخ شول او یې ویل:

لکه چې پسرلی ژاری؟

د ځانگو خواته چې له خاورو ډکه وه منډه کړه او د لولو لپاره ویل یې د ځانگو ځنگول پیل

کړل. خو ژر یې پام شو چې ځانگو نه ښوری، هغه له خاورو ډکه ده.

نو په یوه هېبت سره یې د کوټې خواته منډه کړه. هغه یې هلته هم ونه موند بهر په بېره

راووتله او د انگر خواته یې منډه کړه او د یوه قبر خواته کیناستله. د قبر پستی خاورې یې

په منگولو شندلې

د کوم شی په لټه کې وه ، ښځو هغه بېرته په کښولو کښولو کوټې ته ننښتله. ټوله شپه یې په دې سوچ چې خاوند او زوی یې چیرې ولاړل؟
څه وخت راځي؟
وېښه تیره کړه.
سهار د لمانځه وخت یې په یو ډول د گاونډی ښځو څخه ځان خلاص کړ او د وره خوا ته یې منډه کړه.

داسې ورته اېسیده چې د کوم شی ښځو یې اورېدلی وی شاته یې وکتل او بېرته یې سر را وگرځاوه او د قبرونو پښو ته نږدې کښاستله
لکه چې چا په چپېره وهلې وی ورو ورو یې سلگۍ وهلې
ښځو ډیرې هڅې وکړې چې هغه کوټې ته بوځي ځکه بیا د توغوندیو باران پیل کېده خو دا واری یې زور په ونه رسېده.

هغه نوره نه ویریده ، هلته خوشاله وه سر یې په زنگانه ایښی او وچي وچي سلگۍ یې واهلې

شپه ناوخته وه دا هلته ویده شوی وه

...د گاډۍ قرچهار شو د زړې گاډۍ نه یو پوخ سړی را کوز شو او د ښاپېری کورته ننوت.
یوه زړه ښځه یې مخی ته ورغله او څه یې ورو غوږ کي ورته وویل او د سکوت په اشاره یې وپوهاوه.

پوخ سړی خپله لور د قبرونو پښو ته ویده ولېده چې خوشاله ښکارېده او له ځان سره یې خندله په خوب کې یې لیدل چې پسرلی ورته خاندی او خالپوری کوی.

پلار یې د هغې په لېدو ونه شو کولای ځان ټینګ کړي نو د لونگی ټوله شمله یې خولې ته تمبه کړه چې ښاپېری له خوبه وینښه نه شی او تودې او ښکې یې په گریوانه را توی شوی.

غاو

نواب په مات او نهېلی زړه بې پروا سترې ستومانه مخ پر غره تی، غوښتل یې لېری لار
شی ښه لېری چې یوازی دی وی او بس
له لوږی او تندې یې سترگې کښته تلی وې. بدن یې سوړ او ښه یې تکه ژیره شوی وه. د
چوتو وندې یې خلاصی، لوخ او برس، خیری گریوان، په وینو ککر مات تندې، وچو
شوند او چاودو پرې پرې شوو پښو چې د اوږده او ستومانه ونکی مزله له امله یې پوتکی
اچولی وه. مخ په وړاندې ته د ځان سره یې هم دا ویل:
هر شی پای ته ورسېد!

له درد او سوزنه یې سترگې پوتې کړې یو سوړ اسویلی یې ویستله او د بانو په پورته
کولو یې د نهیلی ترمی ترمی او ښکې له سترگو په گریوانه توی شوی
دنیا ورته تیاره ښکارېده او لمړی په تورو وریځو پوت لېده. په سوچونو کې ډوب وو...
زاره چکله موټر کې د کلی خواته روان وو. سترگې یې پوتې پوتې کېدې، روپۍ او جمال
یې سترگو ته نڅاه کوله، د هغو آغا آغا ویل یې غوږونه تخنول.
درست یو کال مخکې کمونیستی عسکرو کلی محاصره کړ، دی یې د جلب او احضار په
نامه جنگ ته بوتله د قانون له مخې د ده پلار شیخ فانی وو او دی د عسکری نه معاف وو
خو په چا دی منل، یو کال کېدی د هغوی نه جلا شوی وو. ایله او س په دې وتوانېدی چې
وتښتی خپل ازاد شوی کلی ته خپلې میرمنې ته، اولادو ته، سپین رېری پلار او بوډی
مور ته بیرته راشی او د وی سر پرستی وکړی...
کورته هوسېدی، خوشاله وو چې خپل کاله ته ځی، خپلې مخکې ته ځی خپل اولادو ته
ځی.

د بس سپرلېو یو د بل سره په خبرو اترو بوخت وه د کلی او بانو د خبرې د تجارت خبرې...

خو نواب په خپله خوبونو کې ډوب وو. یو وچ غونډی سړی چې نری دوه تاره ږیره یې درلوده او ږد درواغ یې ویل لگیا وو د کوم چا ویارنې یې کولې چې د بس پر سپرلیو چندان بڼه نه لگېدې.

بس همدا سې کړلېچونه او پېچومی ، غرونه او شېلې ، د بنسټې او ځنگلونه یو د بل پسې شاته پرېښودل او پر مخ روان وو.

...نابیره خو وسله والو چې تور مواونه یې وهلي وه د بس مخي ته رابنکاره شول. به بس کې د خدای دی فضل کوی او کلیمې ویلو ږغونه پورته شول. یو وسله وال چې تور مول یې وهلی وو او یوازی یې دوې په رنجو توري سترگې بنکارېدې ، بس ته راوخت او په آمرانه لهجه یې وویل:

ټول نارینه دی کوز شی !

د سپرلیو نارې په خوله کې وچي شوی او وېښتان یې یې په بدن نیغ ودرېدل او بېله کومې خبرې له بس نه کوز شول

یو سپرلی- په عاجزی وپوښتل:

- سیا سړې مو څنگه کېږي؟

- هله ځی هغوی دی دلته پاته شی.

- او سپین ږیري؟

- هله ټوله ټوله.

د کوم یوه د آخ چغه او د لویېدو ږغ د سپرلیو پښې لا ورچابکي کړې...

- هله په منډه منډه غره ته پورته شی !

سپرلیو مخ په غره ځغاستل ، نه پوهېدل چې څه به کیږي؟

په خبرو بندیز لگول شوی وو بیا هم ځینو به چې وخت وموند نو یو بل سره به بونگېده.

بیا د یو ډز په کېدو سره ټوله ودرېدل او شاته یې وکتله یو زور بوډا چې په لارې سم نه

شوای تلای څه دې ته چې پر غره پورته او منډې وکړي پر ځمکه ولویږي او هڅه یې کوله

مخ قبلې ته وگرځوي د بوډا په لېدو ځینو چوټې او بوټونه ویستله او په لوڅو پښو د غره

په ختلو شوله، ځينو د جیبو نه څه ایستل په گوتو کي یې له مرورلو وروسته کندو ته غورځوله، چا چا لا خپل ساعتونه په گندو وهله.

-ودریږی!

ښغ تر غوز شو.

د ټولو پښې سوستې شوې او ودریدل مخ یې د ښغ خواته واړوئ یوه وسله وال کینی خوا ته اشاره کوله

ټوله بېله کومي پوښتنې کینی خواته په گرځیدو شوله لمر په ډوبېدو وو د نواب سترگو ته اوس هم د روپۍ او جمال دوری ایسته کېدل

نواب د ځان سره وویل:

اوس به غټ شوی وي

د هغو د بابا ویلو په یادولو به یې خوله چینګه شوه په هم دې چورتونو کي وو چي د جنګي الوتو کو بوغ شو او غورپ...

نواب چي سترګې پرانیستلې سره غرمه وه تپوسانو یې پر سر د پخوا هاخوا گرځېدلې او راگرځیدله

په سختی سره له ځایه جګ شو پښې یې په تیږو او اغزو پرې پرې وې د سرک خواته رهي

شو په لاره کې یې د بس په وینو لړل شوی یو - دوه ټوټې ولېدې په پښو یې د روپۍ او جمال د لېدو په تکل د کلی تره واخېستله، سترګې یې له ستړیا مرغې مرغې کېدلې او د یو آرام بستری په تمه روان وو

له ډیرو کرلېچونو او پیچومو وروسته ایله د کلی بوکلی بامونه او چپرې او پرچالونه د یو بل پسې را ښکاره شول.

داسې ایسیده چي دا د اسکېرلي او رېږدلی نواب د مزله پای دی، زړه یې په ټنگ کوکل

کې په ترپکو شو، د زړه درزا یې خپله اورېده. ستړیا او لوږه یې ورکه شوه، نور د لمر

وړانګو پر لور و غرو خپل زرین شال غورولۍ وو. د غواوو او مېږو مبارو او امبا امبا د

مرغانو چان چون اورېده کېده.

د نواب تلوسه وه چې ژر کاله ته ځان ورسوی او هلته د یوه کال کړاونه د مزله ستریاوی او رېړونه د خپل ژوند ملگرې لښتې په تاوده غیر کې هیر کړی. په همدې چورتونو کې د کور مخی ته راوړسید.

یوان ودرېد. د مزله ترخې دوړې یې له سر او کالو وڅنډلې.

جورت یې نه شوای کولای په یو وار کور ته ننوځی سترگې یې له خوشالی د ژړا ډکې وې ځان یې ټینگ کړ، سل زړونه یې یو کړله او په کاله ننوت.

خو هلته څوک نه بنکارېده په یو کوټه کې یې پلار پر مسله ناست او وظیفه یې کوله. د نواب په سلام سره یې لږ جتکه و خوړله، خو بېرته په ځای کېناست. نواب د پلار پر لاسو پریوت پلار یې پر مخ سترگې لاس تیر کړ داسې ایسېده چې په سترگو څه نه وینی، نواب یې غیر کې و نیوه او بڼه گړی یې به ژړا د پلار سره د زړه خواله وکړه.

پلار یې خوشاله وو چې د سترگو روښنایي یې بیرته موندلې وه، بوډی مور یې لښته او ماشومان یې نه بنکارېده، د پلار نه یې په شرم سره وپوښتل:

-آبا ادې او زما کډه چیری دی؟

پلار یې په داسې حال کې چې سترگې یې کښته اچولی وی وویل:

-ادې دی د خسو ټولولو لپاره وتلې ده چې د کور تنور پر تود کړی.

بوډی مور یې لا خبره نه وه چې ورک زوی یې راغلي دی.

پلار یې نور غلی شو د نواب د زړه درزا وار په وار وچتېده پلار یې لکه کوم شی چې په یاد شوی وی پر خپلو غوږونو لاس و نیوی.

د ژړا نارې سورې یې غوږونو کې انگازی کولې:

نه پلاره! دا کار مه کوه! ما مړه که! ما...!

د پلار له سترگو نه یې اوښکې توی شوی، نواب د پلار پر لاسونو پروت وو او هغه یې په نارو لاندې کړی وه په سترگو او خوله یې مښل او زاری یې کولې

-آبا زما کډه!؟

پلار یې د زړه غوټې، خبرو ته نه پریښودی بڼه گړی چوپ وو او بیا یې په گونگی ژبه

ووویل:

- زویه !ته چي جلب او احضار بوتلې ، خو ورځي وروسته قوا و تنبته او نوي خلک کلی ته راغلل د هغو کازی (قاضی) د کلی خلک را وغوښتل او دا او کم (حکم) یې و کړ چې ټوله هغه مړوښې ښځې چي میرونه یې د کمونیستانو سره کار کوی که تر شلو ورځو پوری د کلی خلکو ته په نکاح نه شی بیا یې واک زموږ دی .
 نواب د زړه درزا د لیری نه اور بده کېده نو په تلوار یې وپوښتل:
 -نو بیا !

پلاری یې به داسې حال کي چي خو خاڅکي
 د نهیلی او بې وسی او ښکې په گریوانه توی شوی او ویې ویل:
 -نو څه !
 -نو هغه...

پلاری یې یو ان چوپ شو یو ان وروسته یې په چغو چغو وویل:
 نو هغه کومندان ځان ته نیکا....

د نواب په سترگو توره تیاره شوه سړی پر له وگرځېده د پښو شومه یې وخته په دیوال یې تکیه وکړه خو وښوید او ولوید ، یو ان همداسې بې سده وو .
 راپورته شو لونگی یې له محکې وویښتله او سړی د دیوال سره دومره ووهه چي وینو یې تر لمنې پوری ورنگاوه ښایسته گړی یې په کوټه کي وچورلېد او وبونگېد . ځان یې تر ټولو نیستم او اسکیرلی وگاڼه و وننید ، سترگې یې ولوېدې ، مړ شو خو لوگی ترې پورته کېده او ځان سره یې لکه سودایي لگیا وو او بونگېده
 دا ولی داسی وشوه؟

پوښتنې یې په مغزو کې گرځېدې راگرځېدې ???
 له ځان سره یې وویل:

کاشکی له عسکری څخه د تنبیدو په وخت په مین ختلی وای !
 یا د پهره دارانو په ډزولگېدلی وای !
 یا هم د غره په بمبارد کي لکه نورو شهید شوی وای !

کوټه ورته تنگه بنکارېده ، سا یې کوگل کي بنده بنده کېده د کوره ووت او د غره خواته
رهي شو

مور يې چي کورته راغله خبره شوه چي د سترگو تور ورک زوی يې راغلی دی نو د پخوا
هاخوا يې لکه لېونی په منډه وه.

نواب د غره سرته ورسید . او د غره په څوکه ودرید پورته يې وکتل خو زړه يې تسل نه شو
د پخوا هاخوا يې وکتل لکه کوم شی چي يې ورک کړی وی د یوې لوی ډبرې په لیدو څه
ډاډه شو او هغه يې په کړ او د غره څوکې خواته کش کړه او پرودرید ، پورته يې وکتل
بیا يې هم زړه تسل نه شو . یوه بله ډبره يې د غټې ډبرې پر سر کینښودله او پرودرید ، او پر
هغه يې ځان پورته او په گوتو ودرید او د نهیلی او ناومیندی نه به ډکو سترگو يې پاس
وکتل ، اسمان به تورو او خړو وریځو کي پوت وو . نو په هرڅه توان چي يې درلود چغه يې
وکړه:

آه خدایه !

آ خدایه ..

دا چغې لیرو غرونو له هغه نه نورو لیری غرو ته د هغه نه نورو غرو ته ولاړې

چوپه چوپتیا شوه یو ان وروسته غرونو هم وروسره نارې کړې

آ خدایه ..

آ خدایه آ خدایه آ خدایه ..

خو وریځی وغورمبیدې محککه او غریې روښانه کړ او بیا يې زار زار وژړل .

مروړ

اوس هم ځینې وخت د غره کلی خلک د تگ او راتگ په وخت کې د سرک په خوا سماوار کې د دمی جوړولو لپاره کښیني چې نږدی ورته ځینې کلیوالي پخسه یې کورونه ودان دی. هر مازیگر د همدې سماوار نه کلیوالي سندری اوریدل کیږي د سماوار مخی ته د کبابی انگیتي ایښی چې د ورځی له خوا دود ترې پورته کیږي. د سماوار له تخته د تیر شوی سرک کوز سر ښه ښکاری.

د دې ځای په لیدو ما ته یوه پخوانی کیسه را په یاد پری ، هغه د لسو-دولسو کالو مخکې کیسه ، ښه می په یاد دی چې له ډیری مودې وروسته خپل کلی ته راغلی وم او د دغه سماوار د تخت له پاسه ناست وم چې په سرک کې یوه گڼه گڼه شوه او زموږ خواته کرار کرار رانږدی کېده د دې گڼه گڼی مخی ته یو لپونی په داسې حال کې چې په منډو وو د پخوا ته راتی او په بې وزلی یې ویل:

ما ولی ولی؟

د دې خبرو به ترڅ کې به یې یوه یوه ښکښله هم کوله خو هیڅ گټه یې نه لرله. تر شا یوه ډله هلکان ورپسې وه ، په ډبرو ، لوتو او بل هر هغه شی چې په لاس ورتلل وار به یې پر کاوه. د لپونی د چغو او ځغاستې څخه یې خوند اخیست او ځور بدل یې دوی ته یوه لوبه وه.

په هغه خوار می زړه وسو نو له ځایه پورته شوم هلکانو ته می وویل:

او لوچگانو! بې ادبو! دا بې وزلی ولی ولی؟ لپونی هم په عاجزي د سر په اشاره زما خبرې تاییدولې. زما د دې پلوي سره هلکان څه پر شا شول ، لپونی یې پرینود. لپونی ما ته را نژدی شو هغه ته ښه ځیر شوم. یو ټیټ قد چیچکی تورتیلی سړی و چې په یوه سترگه کې یې گل وو ، سپینه توره (ماش و برنج) بېره بیره یې چې سپین ډیر په کې مالومېدل.

غورې چوڼې يې درلودې ، غاړه يې شلېدلې ، زړې جامې يې وې او د تخرک لاندې يې يوه غوټه ښکارېده او لوڅې پښې وو ، د تگ په وخت کې يې سترگې چوغې نيولې وې او يو نيم سترگک به يې واهه چې په لېدو به يې هر ورو چا ته خندا ورتله.

زما زړه پرې وسو تر لاس مې ونيوې او د سماوار تخت ته مې را پورته کړ او کبابي ته مې په اشاره د کباب او چاينکي سپارښتنه وکړه د ځان سره مې سوچ وکړ چې راشه نن دا خوار په گېډه موړ کړه ، نو پرله پسې مې د کباب او چاينکي فرما پښت ورکاوه لېونی په اريانی سره کله ما ته او کله شاوخوا ته کتل او کله به يې په شکمنو سره اسمان ته کتله او هم يې تر سترگو لاندې کبابي او د هغه شاگرد ته کتل باور يې نه راته ځکه دی تل په تشه گېډه له دی ځايه تير شوی و ، خو چا ورته د يو غروپ چايو ست کدری هم نه وو ورته کړی. په ډيره بېړه او وارختايي يې گوله تر خولې رسوله او ژوندي ژوندي به يې تيروله لایې خو نمړی نه وې کړی چې سولگی و هل يې پيل کړه د تخت د څنگ آبدان نه می يوه دولچه اوبه ورته راواخېستي.

لېونی د ځان سره د خوړولو په لوبه اخته وو ورومې ترې وپوښتل:
بابا ولی دې ورځی ته رسيدلی يې ؟

ځواب يې را نه کړ ښايي د خولې چرپي په سبب يې زما خبرې نه يې اوريدلې.
خپله لمن يې را پورته کړه د شونډو دواړی خواوي يې د لمني په څوکې پاکی کړې ، په شمير يې درې خوراکه کباب او دوه چاينکې نوش جان کړه.

دا وخت ما ته دا سودا را ولوېده «نه چې څه په وشی»؟!!

لېونی په داسې حال کې چې اخيری نمړی يې تيروله وويل:

دا پنځه کاله مې غوښه نه ده خوړلې!

ددې خبرې په اورېدو جوړسړی راته ښکاره شو. بيا يې را ته وويل:

رښتيا غواړې زما د ژوند كيسه واورې؟

ما وويل:

- هو!

لېونی سترگې چوغې کړې او د یوې لیرې ټکي ته یې ونيولې داسې نسکار بده چې د یوې پخوانۍ خاطرې د یادولو لپاره سوچ کوی.

او نابیره یې داسې پیل کړه:

(... زه له ورکتوبه بد بخته وم. بدرنگه وم. پلار می د بنایسته گل نوم را باندی کینبود او ددې نوم سره له هم هغه ماشومتوبه د خلکو، همزولو او کلیوالو پسخندی شوم. له ځایه جگ شو یو لاس یې غوړته ونيو او بل لاس یې مور ته او نارې یې کړل:

یه قربان روی ته دیده بودم، موی ته دیده بودم.

او وزې یې ورسره پورته کښته کولې.

په سماوار کې ناست خلک دده د نڅاه په لیدو شول، لېونی په نڅاه نڅاه کې لوړ وکتل تندی یې گونځې کړ او کیناست.

خپل مخ ته یې اشاره وکړه او په شکایت یې وویل. گوره دا خو ما نه دی جور کړی؟ سر یې کښته واچوه او لاس یې پورته ونيوه

لېونی خپله پزه به غوړه لمن پاکه کړه او د لږ ځنډ وروسته بیا یې لاس اسمان ته ونيوی او ویې ویل:

زما پلار یې را مړ کړ، مور یې را مړه کړه. چوپ شو بیا یې اسمان ته په خوابتیا وکتل.

له کلي نه و ښار ته ولاړم او هلته په یوه موسسه کې پیاده شوم، له غروره نه یې په بریتو لاس تیر کړ.

لېونی کیسه ډیره سره را لنډه وله د تلو تلوار یې وو خو ما به ښه ښه ویلو دی هڅوی چې کیسه را ته پوره کړی.

لېونی څه شیبه غلی شو، یو سوړ اسویلی یې ویسته نظر یې د اسمان په ژورو کې ډوب کړ او ویې ویل:

«د منی به سړو ورځو او شپو کې یوه ورځ عجبه ورځ وه واوره وه، یخ و باد و، توپان و.

ساره مې کیده د سیلیو د مخنیوی په خاطر مې د کوټې کړکۍ او ماتې ښینې په ورځپاڼو بندولې»

بیا له ځایه ولاړ شو او کټ کټ په خدا شو او نارې یې کړل:

یه قربان رویش دیده بودم مویش دیده بودم.

او په نڅاه شو ما له لاسه ونيوه هغه چوپ شو او کیناست. زما غوږ ته یې خوله را نږدی

کړه او ورو یې را ته وویل:

«کوټې ته څوک رانوتله،

د لاس به ټپولو یې ور پرانیست»

زما له غوږ نه یې خوله لیری کړه، او زما څخه یې په تونده لهجه وپوښتل:

- پوه شوی څوک وه؟

ما ویل:

نه!

-زه پوهیږم چې نه پوهیږې ته څه دا ټوله دنیا دی نه پوهیږې!

که پوه هم وی نه یې وایي، قست یې را کیږي!

زغ یې لږ پورته کړ او ویې ویل:

«یوه بنایسته انجلی وه انجلی نه وه د څوارلسمی سپوږمی وه»

په آسمان کې یې پېنځه - شپږ دقیقې د سپوږمی پسې وکتله سر یې د نارضایتی په توگه

وښوراوه، په شونډو یې یوه ترڅه موسکا خپره شوه.

زما غوږ ته یې بیا خوله را نږدی کړه او د راز په توگه یې وویل:

«هغې ویل:

څوک شته آ! څوک شته؟»

خوله یې زما له غوږه نه لیری کړه او په لوړ زغ یې وویل:

«ما ورته وویل:

څوک دی په کار دی؟»

بیا یې زما په غوږ کې ورو وویل:

«هغې ویل:

خیر غواړمه. رنده یمه!»

بیا یې په عادی توگه زیاته کړه:

«پوه شوم په سترگو نه وینې وړپاڅېدم د لاسه می و نیوله ، او یوې خوا ته مې کښینوله»

او اړیې ورو کړ لږ انږدی شو او زیاته یې کړه:

د هغې په څېره کې د غمنو او ترخه ژوند نښې لیدل کېدې هغې په عاجزی په داسې ږغ چې

نورې پوښې خبرې هم په کښې نغښتی وې ویل:

«رنده یمه خیر غواړمه !

لېونی بیا د ږغ تون ته تغیر ورکړ او ویې ویل:

دا مې په ژوند کې لومړی څوک وو چې زما ټولو پوښتنو او خبرو ته یې له زړه نه غوږ نیولی

وو او خبرې مې ورته د درنښته نه ډکې وې او دا زما لکه یو انسان یو ارمان و !

چې خبرې همدې ځای ته ورسیدی ، لېونی د چایو په لیدو لکه ماشوم خوښ شو. شاوخوا

یې تر سترگو تیره کړه ، زه یې هم په څېر څېر تر سترگو تیر کړم. ترې وډار شوم.

بیا چورت کې ولاړ محکې ته یې وکتل او ژر ژر یې سترگې ولغړولې لکه چې د خپلو

خاطراتو شلیدلي مزی یې بیرته سره نښلولې او ویې ویل:

هو! د هغې به خبرو کې د غمو او ترخه ژوند نښې لېدې نو زړه کې ډیری پوښتنې

گرځېدې»

لېونی یو وار بیا چوپ شو.

زه د لېونی کیسې ته ټول غوږ غوږ وم او هغه په دې ډېر خوشالېده چې ما په غوږ غوږ ورته

نیولی وو.

هغه د پخواني کیسې په یادولو نور هم هیجانی کېده او لاسو او اوږو په خوځولو یې هڅه

کوله ټولې پېښې تمثیل کړې په داسې حال کې چې د غره څوکې ته چې له لیری مالومېده یو

وار بیا څېر شو. ورو یې زما غوږ کې وویل:

په هغه سبا انجلی. بیا راغله او بل سبا بیا او بیا...

لېونی په خوشالی زیاته کړه:

«ما د ځان سره سوچ وکړ چې څه کیږي چې یو بې وزلی د بل بې وزلي مونت شی، گوندې د

بو بل په تودوخه تاوده شو.

نو ورو مې په داسې چې رنده انجلی ونه ځورېږي ترې وپوښتل:

واده دی کړی؟

هغې کت کت و خندل په ځواب يې پوه شوم

لېونی بیا زما نه وپوښتل: ته پوه شوی؟

ما د واره وویل:

- هو،

لېونی په داسې حال کې چې د هغې غونډۍ خواته یو ځل بیا وکتل چې هره ورځ به هغې

خواته تې.

یو اوږد اسویلی يې وکېښ لکه چې د زړه د غمونو بنۍ يې تشه وله. او په خدا يې زیاته

کړه:

- او موږ واده سره وکړ.

له ځایه جگ شو یو لاس يې په غوږ او بل لاس يې زموږ خواته ونيوه:

یه قریان، رویش دیده بودم. مویش دیده بودم. او په نڅاه شو

بیا کیناست څه شیبه چوپ شو او په داسې حال کې چې په لاس يې آسمان ته اشاره کوله د

ستونې نه يې اواز نه پورته کیده په ژړانده رخ يې وویل:

افسوس!

لېونی یو اند بیا چوب وو په خپله گڼه ږیره کې يې منگولې ننیستلې وې هغه يې گروله او

اوبنکې يې پر مخ راتوی شوی غوښتل يې څه ووايي خود ستونې غوتې يې نه پریښودی

لاس يې آسمان ته ونيوه په ډیر مشکل يې زه پو کړم چې هغه هم ژر مړه شوه او پر هغه

غونډۍ يې خاورو ته سپارلې ده.

لېونی سترگې د آسمان په ژورو کې بیا بنځی کړی، سترگې يې برکې شوی، غوز يې

ونیوی سريې وبنوراوه او بیا يې غوږ ونيوه او په یوه توپ له تخته کوز شو او بېله څه

ویلو يې د غونډۍ په لور وډانگل د هلکانو خواته ورغی لکه چې بېله د هغود ویشتلو

تگ خوند نه ورکاوه. هلکانو چې تیاری لوتې او ډبرې په لاسو کې پوتې نیولې وې

ورپسې منډۍ کړې

لېونی د سرک په منځ کې ودرید یو وار یې بیا اسمان ته به مروره توگه وکتله ځان ته یې
اشاره وکړه، زمونږ خواته یې په خوشالی وکتله او په ځغاسته شو.

ښغ یې تر اوسه زما په غوږونو کې انگازې کوی
چې گوته به یې زڼې ته ونيوله او ورو به یې په اریانونکې لهجه ویل:
آ، ما ولی ولی؟

سبا بیا هلکان د هغه انتظار کاوه لوتې او ډبرې یې تیاری به جیبو کې ورته ساتلی وې خو
هغه بیا رانغی هلکان خپه وه چې ولی لېونی بیا رانه غلی او څه په وشول.

غچ

يوه ناوې په لوخ سر او لوخو پنبو په سره جوړه کي په چيغو چيغو د گڼه گونې خوا ته په خغا سته وه د هغې په ليدو خلک ورو وروسره ليري شول او هغې ته يې لاره خوشی کره ، هلته دوه ولاړ توپکوال د هغې په ليدو د گڼه گونې نه ووتل پر ميدان يو مری پروت او يو په وبنو لړلی سړی ولاړ وو.

سهار د لمانځه وخت د برستني لاندې توخي شو او له توخي سره سم يو سپين رېبری له برستني لاس وغځوی او له واسکت له جيبه يې د نسوارو ډبلی راوکېس او د تل په شان يې يوه خوله نسوار خولې ته واچوله او بيا لکه مار له برستني وغزیدد کړکی نه يې پرده پورته کړه ، او په غوم غوم يې له خانه سره څه وويل او بيا يې سر پر زنگونو کېنود ، چرت کي لانه ووتلی چي په زړه کي يې څه وگرځېدل ، د کړکی نه يې بيا بهر وکتل او له خانه سره يې وويل:

آ، رښتيا! چي وریخ ده.

او له دې خبري سره سمدلاسه له حایه جگ شو او د خپلي ورې شانتته کوټې وریي پرانیست او ووت. له اودس تازه کولو وروسته يې په بېره په پتو مخ او لاسونه وچ کړل، خپله لونگی او واسکت يې واخېست او په وتووتو کي يې د بلی کوټې مخي ته ودرید ورو يې رغ کړل:

لوری نازی! پاخېره د لمانځه وخت دی، وریخ ده چي لمونځ درنه قضا نه شي (دا ټوله خبرې يې په يوه سا وکړې). د انگروري چي د زگیروي په شان رغ يې درلود پرانېست او له کوره ووت.

له لمانځه وروسته د ده د رسېدو سره جوخت آسمان هم وغورمېد او د باران شرپ شو تا به ويل نه چي اسمان سوری شو د هري برېښنا سره به د ده د تندي گونځي چي د پراخ غم علامې په کي له ورايه ښکارېدې ، لېدل کېدې. خلکو د تندي د گونځو شمېر د خویندو د شمېر ښکارندوي بلله خو نسیم اکا هډو يوه خور هم نه لرله.

د نسیم اکا د سپینې ږیرې، گونځې گونځې تندي او مخ په لېدو داسې بنکارېده چې د ټول عالم غمونه او کړاونه ده پر سر دي او ددی یې گالي.

نسیم اکا ته نن بیا لکه هره ورځ هم هغه د لس کاله مخته پېښه ور په یاد شوه چې په همداسې یوه ورځ جبار خان د دوی کره مرکه ور لېږلې وه چې نازي چې په کلي کې تر ټولو بنکلي انجلی وه خپل زوی جلندر ته کوژده کړي، خو نسیم اکا دا خېښي ونه منله او مرکې ته یې ځواب ورکړ نسیم اکا په زړه سپین او پاک زړی سړی وو پته په کې نه وه نو په ډاگه یې مرکې ته وویلي وه: جلندریو ناکاره او برنډ هلک دی ټوله ورځ لنډه غره په دې او هغه کوڅه کې گرځي راگرځي نه یې کار شته نه روزگار او بل دا چې زما د لور داسې چغر سترگی ځوان نه خوښېږي. (نسیم اکا دا ټولی خبرې په یوه سا او پوټو سترگو کړي وې) جبار خان د مرکې و مخي ته څه و نه ویل او چې بهر راووت نو په خپل گلپتی ټوپک یې څو ډزی وکړې.

کلیوال د نوي خبر اورېدو ته منتظر وه ځکه په کلي کې خو ډزي یوازي د سنتي، کوژدې اود هلک د زېږیدو په وخت کېدې نو کوشنیان او لویان به راوته او دا خبر به یې په نورو ته د زيرې په توگه کاوه. د نننيو ډزو وروسته په کلي کې دا خبره لکه وږمه خپره شوه چې نسیم اکا خپله لور جبار خان ته وېښله.

د نسیم اکا سوچونه چې دې ځای ته راورسیدل، نازي د یوې انگیتې سره کوټې ته راننوتله، د نسیم اکا د چرتونو لړۍ سره وشلېده انگیتې ته یې لږ ځان ورنږدې کړ، نازي چای ورواچولې، نسیم اکا په چوپتیا سره څه چای وڅښلې او بیا یې ورونازی ته وویل: لوری د دوکان کیلی را کره چې دا شیبه باران لږ څه ودرېدی د پسرلي باران دی بیا به یې شرب شي او تلل به راته گران شي.
-بابا چای دي ولي ونه څښلې؟
-زویه! بیا باران ډېرېږي.

د دې خبرې سره سم پاڅېده د کرکۍ نه یې یو ځل بیا په څېر څېر بهر وکتل، ننۍ ورځ او فضا کوم بل ډول ورته بنکاره شوه د گڼو پسرلنیو وریځو لښکر د آسمان ټوله لمن نېولې وه تا به ویل کومي خوا ته یې د یرغل ټکل درلود د تورو گڼو وریځو په لېدو یې زړه لا د

گرومه ډک شو ، غمجنې سترگې يې له کړکې نه راوگرځولې يو سوړ اسويلی يې وکيښ ،
 د وړه خواته ولاړ د سترگو له کونجو يې يو وار بيا په غلا خپلې لور ته وکتل داسې
 بنکارېده چې د لور نه شرمېږي ، خپلې کلوشې يې په پښو کړې او د کوټې نه ووت .
 کوڅه له خټو او چيکرو ډکه وه ، نسيم اکا به په داسو ورځو کې هرومرو يو - دوه ټکه
 خوړله خو نن يې دواړه پایخې په دواړو لاسو پورته نيولي وې چې په خټو نه شي او پښې
 يې ارتي ارتي ايښودلې چې بيا ونه ښويږي او له هر گام نه مخکې به يې لومړې مخکې ته
 کتل ، د دوکان ور يې پرانېست ، زړه پيتلي کوتۍ يې د سماوار شاگرد ته ورکړه هغه
 کوتۍ له سکروټو ډکه ورته راوړه او نسيم اکا هغه د صندلي لاندي کېښودل او زوړ برستن
 يې په راکښ کړ تر ستوني به صندلي کې ننوت . بيا سوچونو راگير کړ هم هغه سوچونو کې
 چې نن يې له سهاره نه پريښود هغه د نازي د تير ژوند او راتلونکي په هکله اوږده
 چورتونه او بې شميره پوښتني وې .

د جبار خان خو وار گواښېدل يې په ياد شوه چې ورته يې ويلې وه:

- ستا لور زما ناموس ده زړه دی زړوې يې که وادوې يې.....

(دا خبرې يې ډير په کبر او غرور کړي وې)

د نسيم اکا په مغزو کې دا خبرې گرځېدې راگرځېدې او په غوږو کې يې ازانگې کولې:

زما زما زما..... ناموس... ناموس.....موس

زړه يې غوښت پر ځان کالي خيري کړي نابيره يې يو څه ورپه ياد شول لږ خوشاله غوندي
 شو خو ژر يې بيا پر تندي گونځې رابنکاره شوې په ياد يې شوه چې خو واري جبار خان ته
 ننوتې ورغلی او په زاريو يې ورته ويلې وه:

- د خدای لپاره د دې خبرې تير شه ته د هغه د نيکه پر ځای يې زه رضایم هغه ستا زوی ته

درکړم.

جبار خان ورته په ملنډو ويلې وه:

- توبه وباسه هغه زما د زوی مورده او بل دا چې هغه چغر سترگې دی او دهغې کله داسې

هلکان خوښيږي او هغه اوس دوه نور وادونه لري دا زما د لاس امساده....

په همدې چورتونو کې وو چې د سماوار شاگرد د نسوارو ډبلی او دوې افغانی ورکړې ده هم د نسوارو ډبلی ورډک کړ.

بیا یې بنځه ور په یاد شوه چې هر ه بڼه شی چې به یې کور ته راغلي هغې به د لور لپاره پتوی او ویل به یې:

- دا می د لور قلنگ ته ساتم. آن د واده تر کمیسه یې ورته جوړ کړی وو

نسیم اکا ټوله ورځ په همدې چورتونو کې تېره کړه، دوکان خوند نه ورکاوه او مخکې ځای، د نورو ورځو پر خلاف د مازیگر له لمانځه نه مخکې کور ته راغی. د کور ور یې پوري واهه کور ته ننوت د کوټې د نیم کښه وره نه یې نازي ولېده چې د واده جوړه یې اغوستې د مورگانې یې چې دې ته پاته وې په غاړه او لاسو کړي وې او د هېنداري سره یې خبري کولې:

آ، یوازي می لاسونه سره نه دي نوره پوره ناوې غوندي یمه، بڼه بنکارم! بدرنگه خونه یمه! تر چا کمه یمه....

نسیم اکا د نازي په لیدو چې دالس کاله غم یې تور وېښته تار تار سپین کړي وه د شپږو بڼستو کلو په درلودو د څلو بڼستو کلو بنکارېده، ډیر غمجن کړ د خپلي لور نېمه خوا شوې ځوانې او نا پوره شوي ارمانو یې پر زړه د غمو شپول چاپیر کړ او پرې بل او مخکه پر تنگه شوه د کور له انگر نه یې د لرگو تېرچه راواخېسته او په پوټه خوله د کوره ووت، په داسې حال کې چې تېرچه یې د پتو لاندې نیولې وه د ماجد پر ځای د لاری په سر کېناست او سترگې یې د کوڅې په بل سر میخ شوې.

جبار خان د دوو نوکرانو سره چې توپکان یې پر اوږو وه را بنکاره شول. د نسیم اکا د زړه درزا وار په وار ډیرېده.

جبار خان د تل په شان د تاوده روغې تمه لرله او په ډیر کبر او غرور گام په گام د نسیم اکا خوا ته نږدې کېده. نن د جبار خان زور څه ارزښت نه ورته درلود د هغه په زړه کې د غچ او کسات لمبې بلې وې او زړه یې له بې شمېره دردونو ډک وو له هم دې کبله به هم وو چې غبرگ لاسونه یې بې اختیاره پورته شول او بیا هم دویم وار.... درېم گذار یې لانه وو کړی چې د څو ډزو سره پر مخکه ولوېد.

وروستیو سلگیو کې یې کومه خبره چې له خولې وته هغه یوازي دا وه:
نا نا نا... زرز... ی ی ی

د ډزو په اورېدو کورونو نه بیا واره او زاړه راووتله چې څه خبره ده.
نازی چې د ناپایه آرمانو په خیال کې ډوبه وه یو ماشوم د مازیگری لمر د وروستیو پلوشو
سره دا خبر ور وړ، دا خبره پر نازی د تندر په شان ولوېد، له وارختایي نه د واده په جوړه او
ګانو کې په لوخ سر او پنبو په ځغاسته ځان د غچ میدان ته ورساوه د پلار په مړي یې ځان
واچاوه خو ژر یې سر را پورته کړ تبرچه یې له محکي پورته کړله او دا وخت یې د یوې
رښتني ناوی په شان لاسونه سره شوی وه.

غولېدلی

«جماله ډگروال ته ږغ که!» په ږغ سره یو زور سپری، چې زېره او بریت یې پاک خربیلی وه ملا یې پر کمر بند تینګه تړلې او د شپو خولې یې پر سر وه بېله سونه او حرکت د یوې بنځې چې غټ تونې شوی و بښتانو یې کوشنی مخ نور هم کوشنی کړی و او لکه مار چې چپلې له غوسې تاوتاو کېده و مخی ته ودرید.

بنځې کڅوړه په لاس کې ورکړه...

ډگروال لکه چې گونګ وی بېله کومې خبرې کیناست د بوټونو تنی یې وتړلې او د تل په شان یې د لاس او مگا ساعت ته چې شل کاله مخکې یې د غیرت د مدال سره یو ځای ورکړ شوی وو او س یې زنگ وهلی وو ته ځیر ځیر وکتل، بیا یې زړه نا زړه د دهلیز ساعت ته وکتل، ځان سره و بونګېده او په خوشالی له کوره ووت د بس تم ځای ته ولاړ او په بس کې کیناست، چې لږ هوسا شو بیا یې له غوسې خپل غاښونه وچپچل او ورور یې وویل: څه چاره؟ (ځکه یو وار د غصې یوې چپلاغې تر محاکمې رسولی وو خو هندی وکیل له غمه خلاص کړی وو او ورته یې وویلی وه دا د افغانستان کارونه نور هیر کړه دلته بنځو سره په زوره خبرې کول، ماشومان په چپلاغه وهل او حیواناتو ته کیشه ویل جرم دی که غواړی دلته ژوند وکړی باید د دې ځای قوانین ومني)

نو د هغه راهیسې یې نور ځان گونګ کړی وو په خوله یې څه نه ویل خو په زړه کې به یې څه تیر شول نو له غوسې به یې غاښونه وچپچل.

په دې توګه به یې ځان تسل کړ.

کله کله به په بس کې چورت یو وړ او له خدا به و موسپدی او کله کله بیا کت کت په خدا شو او ځینې وختونه به پرک په ژړا شو خو ژر به یې ځان ټول کړ او د شاو خوا خلکو نه به یې بښنه وغوښتله، نن بیا ور په یاد شول چې دلته څنګه په مشکلاتو راوړسیدل او څه خوږ ژوند یې درلود. خو میرمن یې کرار کرار د کومې یوې په لمسون خپل رنگ بدل کړ او دی

بې په منگولې کي ونيوی، تنگ يې کړ او نوکري يې کړ پر خپل حالت يې ژړا ورغله ويې ژړل خپل پر ژړا له چورته راوت له شاو خوا خلکو نه يې بښنه وغوښتله.

ډگروال ټول عمر په دې هيله چي وطن به جوړ شي او دی به بيا د کورني اختيار تر لاسه کړي ، به کرار کرار سره خپلې سترگې خپله ړندي ، خپل غوږونه خپله کاڼه او خپله ژبه خپله گونگي کړه...

اوس نو ټوله ورځ د سودا پسې ځي او راځي ، دلست مطابق سودا رانيسي. کور ته د رسيدو سره سم هغه بېله کومې خبرې پر ميز ايږدي ، خوبله کڅوړه هلته ورته په انتظار پراته وي

ډگروال بېله کومې خبرې تشه کڅوړه دلست او پيسو سره اخلي او د تل په شان بېله سترياد بس تم ځای ته ځي...

نن بيا د دويمې سودا اخېستلو وروسته د سرک پر غاړه د سرويس په پلمه پر يوه څوکی کيناست او د موټرانو د تيريدو راتيريدو په ننداره شو او لکه تل د چورت اخېستلو او خوږو چورتونو په خاطر يې د بېرو قطی پر سر پورته کړه.

عسکر عسکری سلام ورته وکړ او دروسي جيب موټر دروازه يې ورته پرانېستله ، او د ده امر ته منتظر وو..

ميرمن يې د کور په وره کې ورته منتظره وه بېله ده يې ډوډی نه خوړله...

دا ټولو کارو خوند ورکړله سترگو يې د خوشالي رڼي رڼي او بڼکې توې شوی خود سوچو

نومزی يې د يوه موټر د پرله پسې هارونو وشلوی سترگې يې وموښلې ، ښه ځير شو د

ميرمنی موټر يې پر سرک ولاړ وو او ډيره په غوسه وه ښکښل بدو رد يې ويل په غوسه يې سودا ترې واخېستله د موټر په شا کي يې کېښودله. يو وار يې بيا ډگروال ته بد بد وکتل او غاښونه يې ورته وچپچل.

ډگروال لکه چي زبون يې تړل شوی وی هيڅ ونه ويل چي هغه ولاړه ، سترگې يې دېخوا

هاخوا ولغړولې او ورو يې له ځانه سره وويل:

ته وده چي وطن يو وار کرارشی بيا به سره گورو !

ډگروال يو سوړ اسويلی وکښ او دکور خواته په پښو کرار کرار رهی شو.

کور کي د خدا بڼه وه ډگروال چې ډیر وږی شوی وو پخلنځی ته ولاړ بڼه بوی پرې ولگېده خولې یې اوبه وکړې د پخوا هاخوا وگرځیده په دیگو نو کې یې څه ونه موندله د یخچال نه یې یوه د سبو قطی راواخېستله د پخلنځی ګرۍ ته یې وکتل هغه هم لکه نورو ګرڼو ټانیه ګر نه درلود بیا یې خپلې او مگا ګرۍ ته وکتل غوږ ته یې ونيوی خوشاله شو او او مید ورته پیدا شو چې تر اوسه کار کوی. خپل کوشنی کوټې ته ولاړ او پر خپل نا ټول شوی بستر وغزید او په چرتونو کې لاهو شو. د اولادو سره وطن ته روان وو...

خود وره ټکولو له چرتونو راویست دا لومړی وار وو چې د شپې څوک ور ورټکوی. پولیس وو ډگروال یې د لاسه ونيوه له ځانه سره یې بوت ډگروال یې یو لیری ځای ته چې د ټولنیزو خدمتونو مرکز وو بوت او هلته یې یوه کوشنی کوټه وروښودله. هلته هغه سپین ږیری او ناروغانو ژوند کوی چې مېرمنو او اولادونو شپلۍ وه. ډگروال نوی کوټې ته راغی او پر نوی بستری پریوت او له ځانه سر یې وویل: ته وده چې وطن یو وار کرار شی...

څه نوره حوصله کوم!

د دې ورځې وروسته ډگروال د ماشومانو، ښځوو او کورنی حیواناتو ته عسکری غور سلام پیل کړ.

یوه شپه یې په رادیو کې واورېدل چې یو غل د غلا په وخت کې د دوکاندار لخوا ټپي شوی وونود غله د دعوا په اساس محاکمې دوکاندار درې میانستی بندی کړ ځکه هغه بېله د محاکمې له امره غل د پولیسو تر راتګه په تشتاب کې بندی کړی وو او هم د غله د څلور کالو د کور مصرف په دوکاندار شو تر هغه چې د غله ټپ جوړېږی... په اوریدو سره ډگروال غلو ته هم عسکری سلام کول پیل کړل دا چې نه پوهېده څوک غل او څوک نه دی نو هر چا ته یې غور عسکری سلام کاوه څو ورځې وروسته دی سلام اچولو تر دارالمجانینه ورساوه او لاسونه یې هم وروترله چې په دې سلامونو چا ته ضرر ونه رسوی.

ليکونکی: پوهنمل محمود نظری

د کتاب نوم: پایلوخ بنگ حبیب الله

له یوې میاشتی وروسته یې نن مشره لورد تور بای فرېنډ په لیدو رنې رنې او بڼکې لکه باران توی
 چې خپل پلار وویښی.
 ډگروال د لومړی ځل لپاره یوازی د لورد بای فرېنډ په لیدو رنې رنې او بڼکې لکه باران توی
 کړی او بېله دی چې څه ووايي خپلې کوټې ته ستون شو.
 د لاس ساعت یې چې له اوله زنگ وهلی وو خوده سوچ کاوه چې کار کوی او ځان یې غولوی
 ته یو وار بیا ځیر ځیر وکتل هغه یې له لاسه خلاص کړ او غوږ ته یې ونيوی بیا یې تر سترگو
 تیر کړ به نهیلی یې د روځایې څخه یې یوه ټوټه پرې کړله او ساعت یې په کې ونغښت او د
 بالښت لاندی یې کېښود او په خدا شو او په زوره زوره یې وویل: دا کم بخت هم مړ شو
 او په ژړا یې ویل:
 کله به دا وطن جوړ شی؟

خپاره شوی اثار:

مسلکی کتابونه

= باغبانی

= زعفران

= د میوو لرونکو وڼو پېروونه

= د رومیانو، پیازو او بندریو، وچول

= د سبزو تازه ساتنه

= په باغو کې د سړی استعمال

ادبی کتابونه

= د څوکی خوندي د طنز وڼو مجموعه

= سمر خلاص کا! د طنز وڼو مجموعه

= اسماعیلی سمرکس د طنز وڼو مجموعه

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**